

POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA W WĘGORZEWIE

STAN SANITARNY POWIATU WĘGORZEWSKIEGO w 2023 ROKU

Węgorzewo, 2024 rok

Spis treści:

Wstęp.....	2
Liczba nadzorowanych obiektów i przeprowadzonych kontroli w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego (tabela).....	3
Postępowanie administracyjno-egzekucyjne w latach 2015-2021 (tabela).....	4
1. Epidemiologia.....	5
2. Higiena Komunalna.....	16
3. Higiena Żywności, Żywienia i PU.....	20
4. Higiena Dzieci i Młodzieży	25
5. Higiena Pracy.....	30
6. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny.....	32
7. Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna.....	34
8. Podsumowanie.....	40

Wstęp

Przedstawiam Państwu raport o stanie sanitarnym powiatu węgorzewskiego w 2023 roku . W tym opracowaniu uwzględnione zostały szczegółowe informacje na temat działań podejmowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną w celu zapewnienia bezpieczeństwa sanitarnego i zdrowotnego mieszkańcom powiatu węgorzewskiego.

Powiatowa Stacja jest jednostką budżetową będącą podmiotem leczniczym, finansowanym z budżetu państwa, w stosunku do którego uprawnienia organu tworzącego posiada Wojewoda Warmińsko-Mazurski. Obszarem jej działania jest powiat węgorzewski. Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna wchodzi w skład rządowej administracji zespolonej w województwie i działa na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów prawa. W powiecie zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej wykonuje Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny przy pomocy Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej, poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska, a także na prowadzeniu działalności w zakresie profilaktyki chorób i promocji zdrowia, określonych w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Jak co roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Węgorzewie realizował zadania zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego – „Planem zasadniczych przedsięwzięć” na 2023 rok, zawierającym główne kierunki działania, zasadnicze zamierzenia oraz harmonogram nadzoru nad obiektami. Szczególną uwagę zwracano na zagadnienia wpływające w istotny sposób na zdrowie ludzi:

- *występowanie chorób zakaźnych na terenie powiatu*
- *jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi*
- *bezpieczeństwo zdrowotne żywności i żywienia*
- *przestrzeganie warunków higienicznych w środowisku pracy i środowisku nauczania i wychowania*
- *edukację zdrowotną i promocję zdrowia.*

Realizując swoje zadania Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Węgorzewie współpracował ze Starostą Węgorzewskim, służbami mundurowymi, jednostkami administracji samorządowej i rządowej, placówkami nauczania i wychowania, podmiotami leczniczymi i innymi instytucjami działającym na rzecz poprawy zdrowia publicznego. Za dobrą i owocną współpracę wszystkim bardzo dziękuję.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Węgorzewie
Anna Maroszyk

Liczba nadzorowanych obiektów i przeprowadzonych kontroli w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego :

Gminy	Nadzorujący pion merytoryczny																			
	Epidemiologia				Higiena Komunalna				Higiena Żywności Żywnienia i PU				Higiena Dzieci i Młodzieży				Higiena Pracy			
	obiekty		kontrole		obiekty		kontrole		obiekty		kontrole		obiekty		kontrole		obiekty		kontrole	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Miasto Węgorszewo	37	37	964 w tym 921 opr. ognisk chorób	201 w tym 158 opr. ognisk chorób	56	61	85	92	139	152	187	202	31 w tym 18 wyp.	31 w tym 16 wyp.	29	35	71	68	30 w tym 0 oprac. chorób zawod.	35 w tym 2 oprac. chorób zawod.
Gmina Węgorszewo	2	2	389 w tym 388 opr. ognisk chorób	72 w tym 70 opr. ognisk chorób	31	28	38	47	100	100	58	51	12 w tym 8 wyp.	17 w tym 13 wyp.	14	18	10	10	4 w tym 1 oprac. chorób zawod.	5 w tym 1 oprac. chorób zawod.
Gmina Budry	3	3	173 w tym 168 opr. ognisk chorób	41 w tym 38 opr. ognisk chorób	5	6	36	19	20	21	16	14	2 w tym 0 wyp.	2 w tym 0 wyp.	7	8	6	6	2 w tym 2 oprac. chorób zawod.	2 w tym 0 oprac. chorób zawod.
Gmina Pozezdrze	3	3	190 w tym 184 opr. ognisk chorób	29 w tym 26 opr. ognisk chorób	18	23	12	40	42	47	33	30	75 w tym 73 wyp.	77 w tym 75 wyp.	37	42	6	6	3 w tym 1 oprac. chorób zawod.	2 w tym 1 oprac. chorób zawod.
Razem	45	45	2050 w tym 1995 opr. ognisk chorób	343 w tym 292 opr. ognisk chorób	110	118	171	195	301	320	294	297	120 w tym 99 wyp.	127 w tym 104 wyp.	87	103	93	90	37 w tym 4 oprac. chorób zawod.	44 w tym 2 oprac. chorób zawod.

Postępowanie administracyjno-egzekucyjne w latach 2015-2023

rok	liczba wykonanych badań	liczba pobranych prób	kontrole/wizytacje	decyzje merytoryczne	decyzje płatnicze	postanowienia	Zajęte stanowiska przez ZNS	tytuły wykonawcze	mandaty	łączna kwota mandatów w złotych	Nalożone kary pieniężne	Kwota nalożonych kar pieniężnych w złotych
2015	1343	177	837	150	151	8	62	0	6	1900	0	0
2016	1214	171	846	145	138	8	39	2	4	1200	0	0
2017	1336	194	890	127	116	9	54	1	3	500	0	0
2018	1319	182	890	108	58	13	59	10	4	800	0	0
2019	1282	198	905	107	79	12	49	23	0	0	0	0
2020	198	158	3059	563	91	6	51	4	2	200	0	0
2021	338	213	6077	109	62	5	59	4	9	2500	1	300
2022	671	196	2658	117	90	3	56	7	3	1400	2	2000
2023	947	214	1002	177	71	22	53	4	4	1900	0	0

1. Epidemiologia

1.1 Sytuacja epidemiologiczna w zakresie wybranych chorób zakaźnych.

Działania podejmowane w zakresie zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej wynikają przede wszystkim z ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 338 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 05 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1284 z późn. zm.).

W 2023 r. działania te były następstwem bieżącej sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych i zakażeń w powiecie węgorzewskim, w kraju oraz na świecie.

W ciągu roku:

- zarejestrowano **562** (w tym **165** zakażeń SARS- CoV-2) przypadki podejrzeń zachorowań i zachorowań na choroby zakaźne (w 2022 r. – **1822**, w tym **1563** zakażeń SARS- CoV-2)
- przeprowadzono **292** dochodzenia epidemiologiczne w związku ze zgłoszonymi przypadkami podejrzeń zachorowań i zachorowań na choroby zakaźne (w 2022 r. – **1995**) oraz dodatkowo **89** dochodzeń epidemiologicznych na rzecz wsparcia innych PSSE , łącznie 381 dochodzeń .
- zarejestrowano **3** ogniska zbiorowego zachorowania przebiegającego z objawami COVID-19

Dochodzenia przeprowadzane były w tych jednostkach chorobowych, w których wymagane jest:

- ustalenie źródła zakażenia,
- wykrycie czynnika etiologicznego powodującego zachorowanie,
- objęcie kwarantanną i nadzorem osób kontaktujących się z chorym lub podejrzanym o zakażenie,
- przeprowadzenie działań w celu przerwania dróg szerzenia się zakażenia,
- ustalenie stanu zdrowia zwierzęcia podejrzanego o zakażenie wścieklizną w celu podjęcia ostatecznej decyzji dotyczącej szczepienia osoby pogryzionej przez to zwierzę,
- przeprowadzenie kwalifikacji zachorowań zgodnie z definicjami przypadków chorób zakaźnych dla potrzeb nadzoru epidemiologicznego.

Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)

Ogółem w powiecie węgorzewskim w 2023 roku zarejestrowano:

- 165 przypadków zachorowań (w 2020 r. -1390, 2021 r. – 1865, 2022 r. - 1563),
- w tym 6 osób hospitalizowano (w 2020 r. -122, w 2021 r.- 181, 2022 r. - 48)
- 2 zgony (w 2020 r. - 35, w 2021 r.- 47, 2022 r. - 20)

W omawianym roku odnotowaliśmy 3 ogniska zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2:

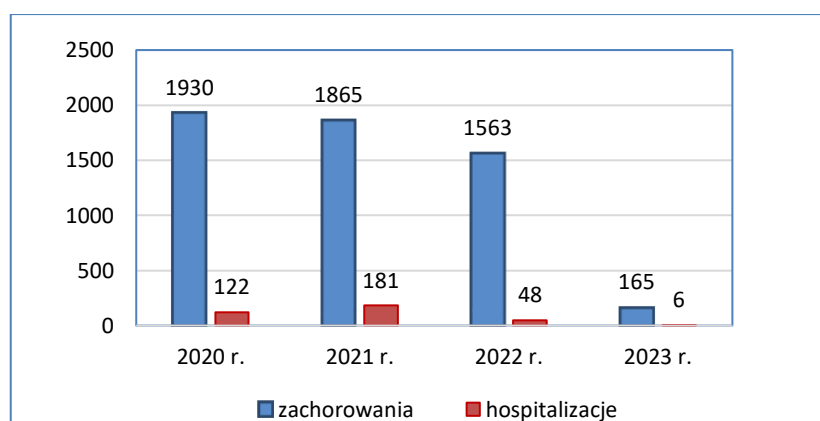
- 2 w Mazurskim Centrum Zdrowia Szpitalu Powiatowym w Węgorzewie (w marcu i listopadzie 2023 r.)
Łącznie przebadano 48 osób, z czego 25 było zakażonych.
- 1 w Zakładzie Opiekuńczo Leczniczym Psychiatrycznym w Węgorzewie (listopad 2023 r.)
Łącznie przebadano 12 osób, z czego 10 było zakażonych.

Tabela 1.1.1 Zachorowania, hospitalizacje i zgony z powodu COVID-19 w latach 2021-2023 r. w poszczególnych gminach powiatu węgorszewskiego.

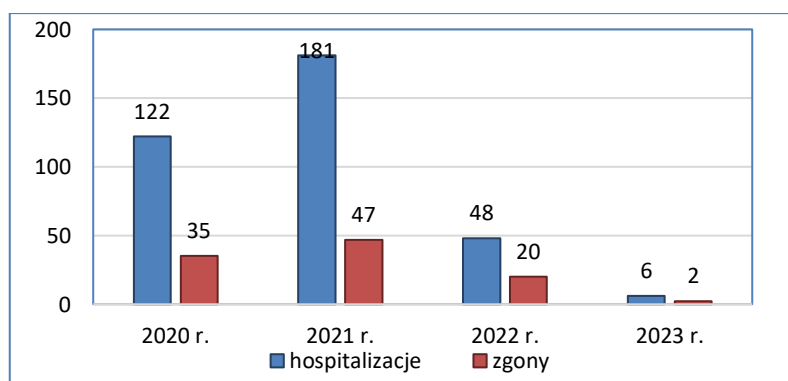
Gmina	zachorowania					hospitalizacje					zgony				
	2023	2022	2021	2020	Razem 2020-2022	2023	2022	2021	2020	Razem 2020-2022	2023	2022	2021	2020	Razem 2020-2023
Budry	25	159	178	65	427	0	6	18	3	27	0	3	8	2	13
Pozezdrze	8	164	201	69	442	1	5	19	3	27	0	3	7	0	10
Węgorzewo	132	1240	1486	1256	4114	5	37	144	116	297	2	14	32	33	81
powiat węgorszewski	165	1563	1865	1390	4983	6	48	181	122	357	2	20	47	35	104

Zachorowania i hospitalizacje

Wykres 1.1.1 – liczba zachorowań na Covid-19 i liczba hospitalizacji w powiecie węgorszewskim w latach 2020-2023

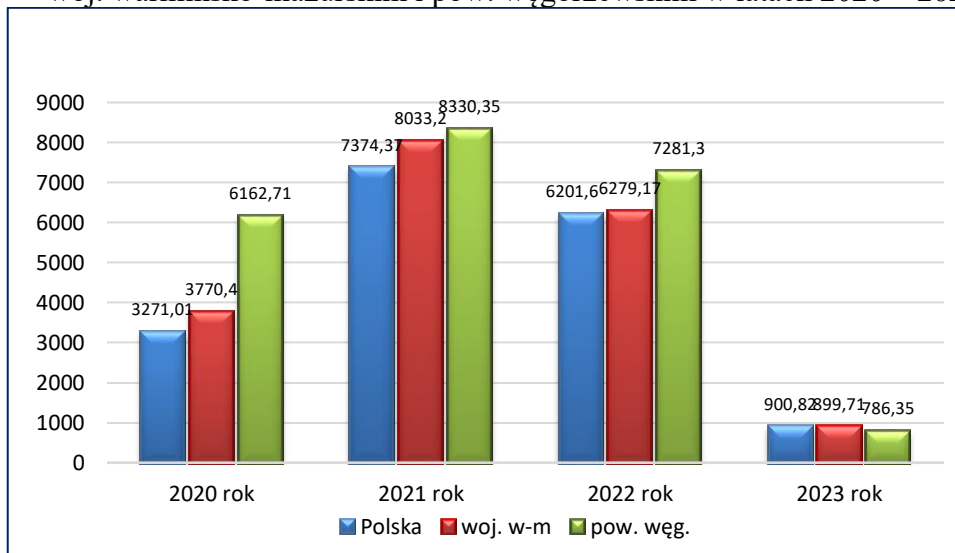

Wykres 1.1.2 - liczba hospitalizacji i zgonów z powodu Covid-19 w powiecie węgorszewskim w latach 2020-2023

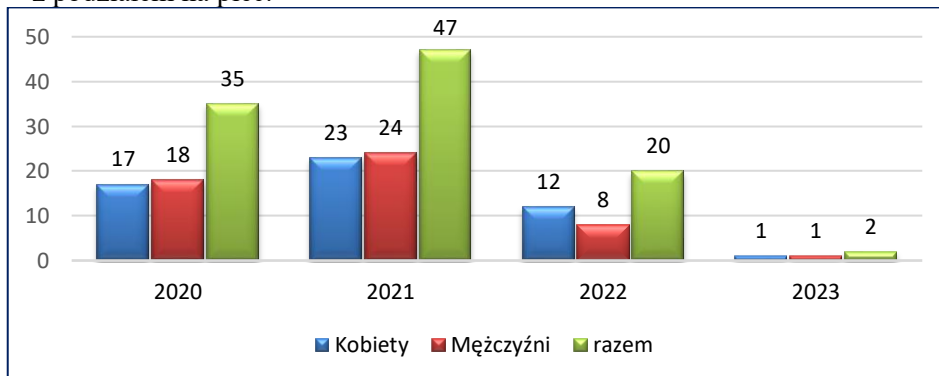
Zapadalność w przeliczeniu na 100 tys. mieszkańców

Wykres 1.1.3 zapadalność na Covid -19 w przeliczeniu na 100 tys. mieszkańców, w Polsce, woj. warmińsko-mazurskim i pow. węgorzewskim w latach 2020 – 2023

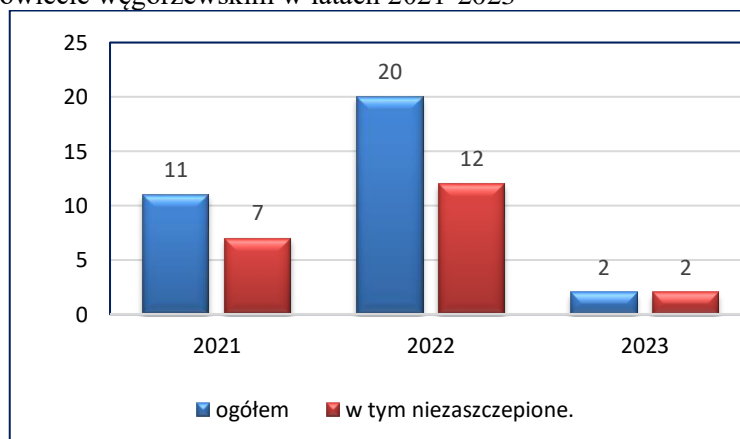

Zgony

Wykres 1.1.4 – liczba zgonów z powodu Covid-19 w pow. węgorzewskim w latach 2020-2023 z podziałem na płeć.

Wykres nr 1.1.5 udział osób niezaszczepionych w ogólnej liczbie zgonów z powodu Covid – 19 w powiecie węgorzewskim w latach 2021-2023

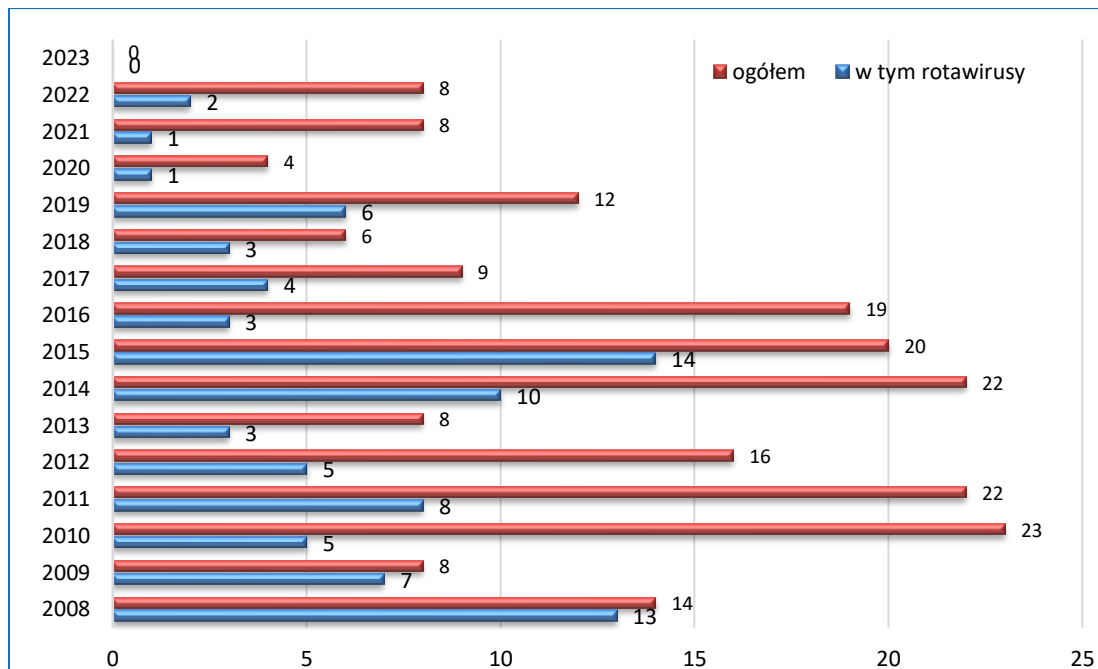

Choroby przenoszone drogą pokarmową

🚩 Biegunki u dzieci do lat 2

Dzięki wprowadzeniu do Programu Szczepień Ochronnych obowiązkowego szczepienia przeciw rotawirusom liczba zachorowań u dzieci z tego powodu wyraźnie zmalała i w 2023 wyniosła 0.

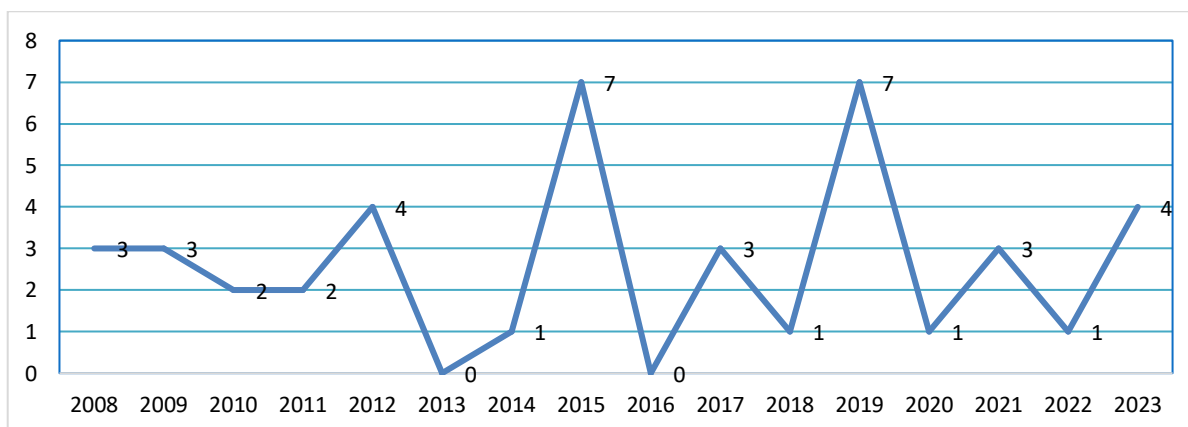
Wykres 1.1.6 – liczba zgłoszonych przypadków biegunek u dzieci do lat 2 z uwzględnieniem zakażeń rotawirusami w pow. węgorszewskim w latach 2008-2023.

🚩 Salmonelozy

W 2023 r. w powiecie węgorszewskim odnotowano 4 przypadki zatruc pokarmowych wywołanych pałeczkami Salmonella.

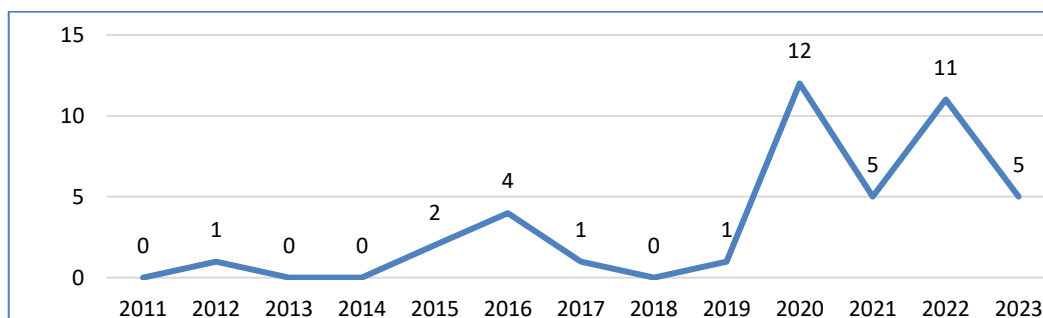
Wykres 1.1.7 – zachorowania na salmonelozy w powiecie węgorszewskim w latach 2008-2023.

Clostridium difficile

W 2023 roku w stosunku do 2022 r. nastąpił spadek liczby zakażeń wywołanych bakterią Clostridium difficile.

Wykres 1.1.8 - liczba zarejestrowanych zakażeń bakterią Clostridium difficile w powiecie węgorzewskim w latach 2011-2023.

Clostridium difficile to beztlenowa bakteria wytwarzająca spory, która w sprzyjających warunkach wywołuje zapalenie (uszkodzenie) jelita grubego. Do zakażenia dochodzi drogą pokarmową przez połknięcie spór *C. difficile* przy niedostatecznej higienie i dotyczy przede wszystkim osób w starszym wieku, przebywających w szpitalach i domach opieki. Bakterie gromadzą się w jelitach, kiedy pacjent przyjmuje antybiotyki o szerokim spektrum działania. Antybiotyki niszczą prawidłową florę bakteryjną umożliwiając namnożenie się niewrażliwych na nie bakterii, do których zalicza się także *Clostridium difficile*. Choroba może mieć przebieg od łagodnej biegunki do postaci ciężkiej prowadzącej do poważnego uszkodzenia okrężnicy.

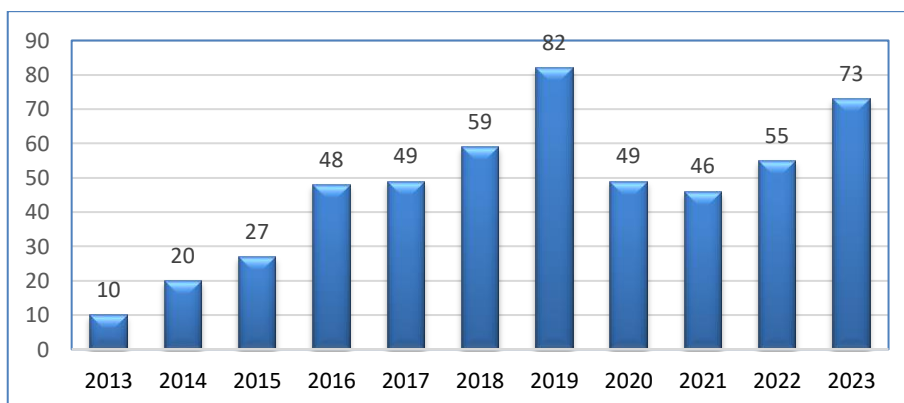
Choroby przenoszone przez kleszcze

 Kleszczowe zapalenie mózgu (KZM) – w 2023r. zgłoszono 2 przypadki KZM (w 2022 - 1)

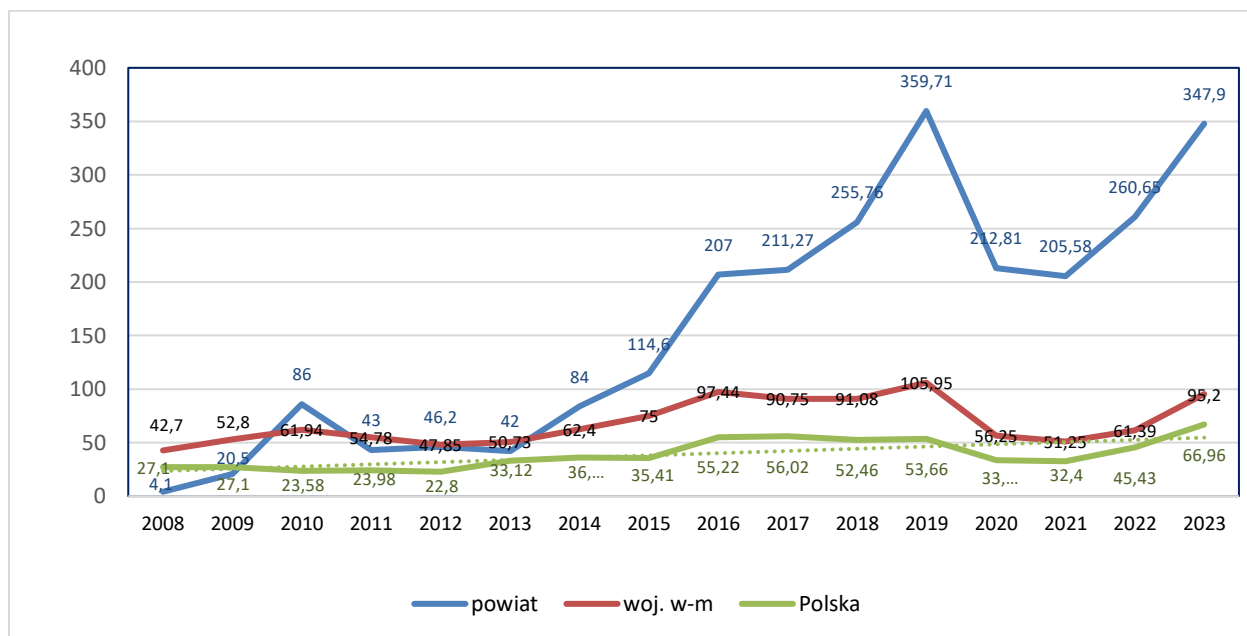
 Borelioza – 73 (w 2022 r. – 55)

W 2023 r. w stosunku do 2022 r. nastąpił wzrost liczby zarejestrowanych przypadków boreliozy.

Wykres 1.1.9 – liczba zgłoszonych przypadków boreliozy w pow. węgorzewskim w latach 2013-2023.

Wykres 1.1.10 - zapadalność na boreliozę na 100 tys. mieszkańców w latach 2008-2023 w powiecie węgorzewskim, woj. warm.-maz. i w Polsce.

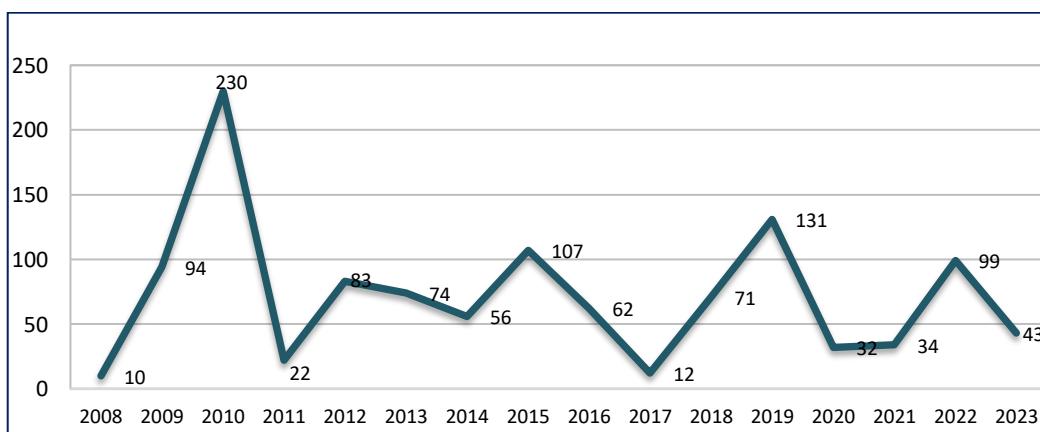

Borelioza z Lyme to choroba zakaźna wywołana przez bakterie *Borellia burgdorferii*. Nosicielami tych bakterii są kleszcze z rodzaju *Ixodes*. Jej objawy obejmują skórę, stawy, układ nerwowy i serce. Charakterystyczny jest rumień wędrujący, nie u każdego jednak się pojawia. Powiat węgorzewski charakteryzuje się dużo wyższą zapadalnością na boreliozę w porównaniu do innych powiatów woj. warmińsko-mazurskiego.

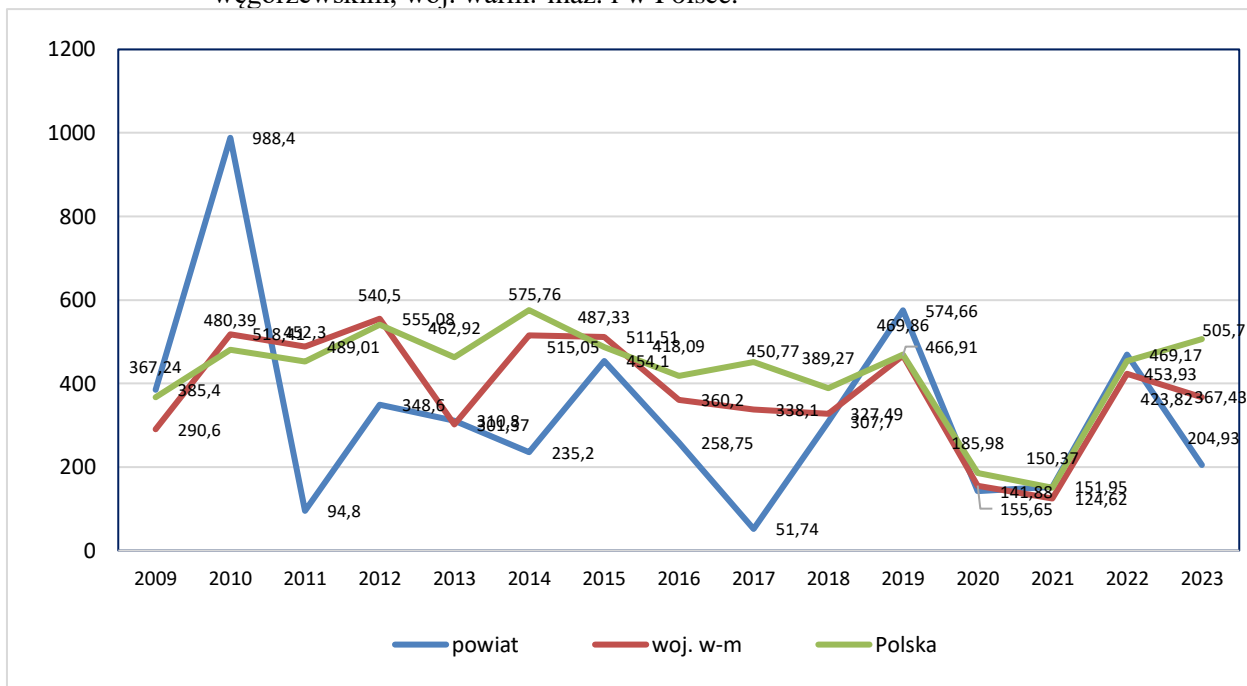
Ospa wietrzna

Zapadalność na ospę wietrzną podlega cyklicznym wzrostom i spadkom. W 2023 r. liczba zachorowań na ospę wietrzną w powiecie węgorzewskim spadła z 99 w 2022 r. do wartości 43. Wskaźnik zapadalności na 100 tys. mieszkańców w pow. węgorzewskim w ostatnim roku był znacznie niższy niż w woj. warmińsko-mazurskim i w Polsce .

Wykres 1.1.11 - liczba zgłoszonych przypadków ospy wietrznej w pow. węgorzewskim w latach 2008-2023

Wykres 1.1.12 - zapadalność na ospę wietrzną na 100 tys. mieszkańców w latach 2008-2023 w powiecie węgorzewskim, woj. warm.-maz. i w Polsce.

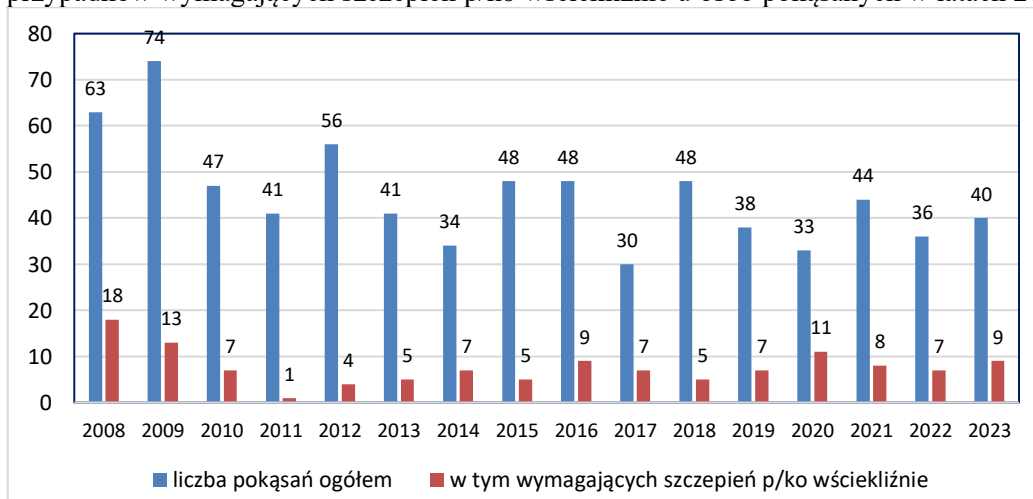
Wirusowe zapalenie wątroby typ A, B, C

W 2023 roku zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na WZW typ C (w 2022 r. – 2); zachorowań na WZW typ B i WZW typ A nie odnotowano.

Narażenie na wściekliznę

W 2023 roku liczba pokąsań przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę wzrosła z 36 w 2022 r. do 40. Wzrosła też liczba osób wymagających szczepienia p/ko wściekliznie z 7 w 2022 r. do 9 w 2023 r.

Wykres 1.1.13 – liczba zgłoszonych pokąsań przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę z uwzględnieniem przypadków wymagających szczepień p/ko wściekliznie u osób pokąsanych w latach 2008-2023.

Gruźlica

W roku 2023 nie odnotowano zachorowań na gruźlicę (w 2022 r. – 3 przypadki).

Grypa i podejrzenia zachorowań na grypę.

W związku z nowelizacją Programu Badań Statystycznych Statystyki Publicznej na 2023 r., która z dniem 7 lipca 2023 r. zniosła obowiązek składania przez placówki medyczne do Państwowej Inspekcji Sanitarnej sprawozdań MZ-55 „Tygodniowy, dzienny meldunek o zachorowaniach i podejrzeniach zachorowań na grypę” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1282) odstąpiliśmy od sporządzania analiz statystycznych dotyczących „Zachorowania i podejrzenia zachorowań na grypę”.

Obecnie rejestrujemy tylko przypadki potwierdzone laboratoryjnie i potwierdzone wynikiem szybkiego testu antygenowego.

W 2023 r. zarejestrowano

- 3 przypadki grypy potwierdzonej laboratoryjnie u osób hospitalizowanych (w tym 2 dotyczyły dzieci do lat 14) oraz
- 4 przypadki potwierdzone szybkim testem antygenowym

Inne zachorowania

Poza wymienionymi wyżej zachorowaniami w 2023 roku wystąpiło:

- 9 przypadków zachorowań na płonicę (szkarlatynę)
- 4 przypadki zachorowań na chorobę wywołaną *Streptococcus pyogenes* (róża)
- 3 przypadki zachorowań na posocznicę wywołaną przez *Streptococcus pneumoniae*
- 2 przypadki zachorowania na wirusowe zapalenie opon mózgowych
- 1 przypadek choroby wywołanej *Haemophilus influenzae*

1. 2 Nadzór nad wykonawstwem szczepień ochronnych

Szczepienia obowiązkowe

W powiecie węgorzewskim istnieje 5 punktów szczepień dzieci i młodzieży, w których łącznie znajduje się 3415 kart szczepień dzieci do lat 19 i są to:

- NZOZ „Amicus” Poradnia Medycyny Rodzinnej w Węgorzewie
- PANDA MED Spółka z o.o. w Węgorzewie
- Centrum Medycyny Rodzinnej SANITAS w Pozezdrzu
- NZOZ Poradnia Medycyny Rodzinnej St. Woźniak w Budrach
- Nocna i Świąteczna Opieka Lekarska - Mazurskie Centrum Zdrowia Szpital Powiatowy w Węgorzewie

Wszystkie w/w punkty objęte były nadzorem sanitarnym w zakresie wykonawstwa szczepień ochronnych zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych.

Szczepienia obowiązkowe podstawowe są wykonane w roczniku 2023 - w 60,4 % i jest to zgodne z zaleceniami Warmińsko-Mazurskiego Państwowego Inspektora Sanitarnego oraz w rocznikach starszych w 94,6 % - 100 %. Najgorzej wypadło szczepienie MMR (przeciw odrze, śwince i różyczce) w roczniku 2018 – 92,1% (zalecane 95%).

W powiecie węgorzewskim w 2023 r. zarejestrowano 2 dzieci, których rodzice uchylają się od poddania ich obowiązkowym szczepieniom ochronnym. W związku z niewykonaniem obowiązku poddania obowiązkowym szczepieniom ochronnym wystawiono 4 tytuły wykonawcze.

W 2023 r. nie odnotowano niepożądanych odczynów poszczepiennych – NOP.

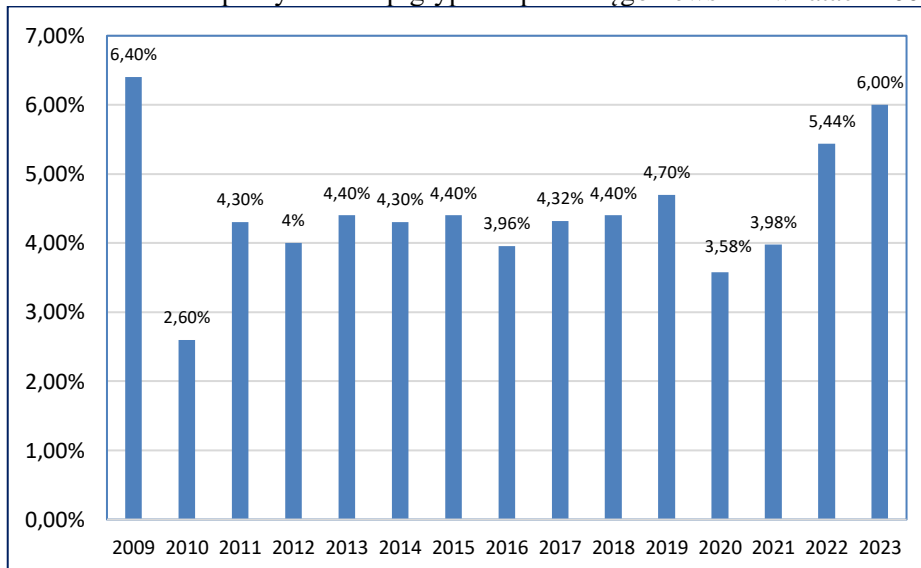
Szczepienia zalecane

W roku 2023 r. szczepionkami zalecanymi zaszczepiono:

- p/grypie – 1260 osób (w 2022 r. – 1147)
- p/ pneumokokom – 53 osoby (w 2022 r. – 13)
- p/meningokokom – 35 osób (w 2022 r. – 3)
- p/ ospie wietrznej – 14 osób (w 2022 r. – 33)
- p/ kleszczowemu zapaleniu opon i mózgu – 67 osób (w 2022 r. – 32)
- p/odrze, śwince i różyczce – 0 (w 2022 r. – 2)
- p/ rakowi szyjki macicy – 69 osób (w 2022 r. – 7)
- p/WZW A – 7 osób (w 2022 r. – 1)
- p/WZW B – 120 osób (w 2022 r. – 93)
- p/krztuścowi – 0 (w 2022 r. – 1)
- p//poliomyelitis – 0 (w 2022 r. – 1)
- p/ błonicy – 2 osoby (w 2022 r. – 1)
- p/Haemophilus influenzae typu b – 0 (w 2022 r. – 4)
- p/tężcowi – 180 (w 2022 r. – 140)

Szczepienia p/ grypie w latach 2009–2023

Wykres 1.2.1 - Odsetek zaszczepionych osób p/grypie w pow. węgorzewskim w latach 2009-2023.

1.3 Stan sanitarno-techniczny podmiotów wykonujących działalność leczniczą

W roku 2023 nadzorem sanitarnym objęto 45 podmiotów wykonujących działalność leczniczą (stan na 31.12.2023 r.):

- 2 szpitale (Mazurskie Centrum Zdrowia Szpital Powiatowy w Węgorzewie i Szpital Psychiatryczny SP ZOZ wraz z Zakładem Opiekuńczo-Lecznicyz)
- 4 poradnie Medycyny Rodzinnej - w tym 2 na wsi
- 7 poradni specjalistycznych (Niepubliczne ZOZ i Publiczne) w tym:

- 1 laryngologiczna
- 1 okulistyczna
- 1 alergologiczno-pulmonologiczna
- 1 chirurgiczna /dermatologiczna
- 1 ginekologiczno-położnicza
- 1 medycyny pracy
- 1 zdrowia psychicznego
- 1 laboratorium analityczne i 1 punkt laboratoryjny
- 4 indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie, w tym: 2 okulistyczne, 1 kardiologiczna, 1 neurologiczna
- 1 indywidualna praktyka lekarska
- 7 praktyk lekarzy dentyków (w tym 1 w Budrach)
- 3 indywidualne specjalistyczne praktyki lekarzy dentyków (w tym 1 w Pozezdrzu)
- 4 zakłady rehabilitacyjne (SOWMED, Fizjo-Medica, Rehabilitacja Andrzej Kalafarski, Usługi Rehabilitacyjne FAL-MED Anna Żelachowska)
- 2 grupowe praktyki pielęgniarskie (w tym 1 w Budrach)
- 2 indywidualne praktyki pielęgniarskie/położnej (w tym 1 w Budrach)
- 7 innych placówek służby zdrowia - w tym dwie na wsi („DOREN”, Wodny zespół ratownictwa medycznego podstawowego).

W roku 2023 łącznie przeprowadzono 51 kontroli sanitarnych, w tym:

- 44 kompleksowe
- 1 sprawdzającą
- 5 tematycznych
- 1 z innymi działami

Wydano w postępowaniu administracyjno-egzekucyjnym:

- 2 decyzje administracyjne
- 9 decyzji przedłużających termin wykonania obowiązków
- 3 decyzje wygaszające
- wystawiono 4 tytuły wykonawcze

We wszystkich kontrolowanych placówkach wykonujących zabiegi z naruszeniem ciągłości tkanek monitorowanie skuteczności procesów sterylizacji jest prawidłowe (przy użyciu testów najnowszej generacji).

Postępowanie z odpadami medycznymi (segregacja odpadów, przechowywanie, transport, prowadzenie dokumentacji) było również prawidłowe. Wszystkie placówki stosują się do opracowanych procedur w zakresie postępowania z odpadami medycznymi w miejscu ich powstawania. Odpady są odbierane przez firmy specjalistyczne i przekazywane do utylizacji.

Dezynfekcja pomieszczeń i narzędzi w skontrolowanych zakładach służby zdrowia przeprowadzana była prawidłowo i na bieżąco, przy użyciu środków dezynfekcyjnych o szerokim spektrum działania.

Wszystkie skontrolowane podmioty kontrolę wewnętrzną przeprowadzają zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie zakresu, sposobu i częstotliwości prowadzenia kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych (Dz.U. z 2010 r. Nr 100, poz.646).

Placówki prawidłowo realizowały zadania określone w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 6 czerwca 2013 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac związanych z narażeniem na zranienie ostrymi narzędziami używanymi przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych (Dz.U. z 2013 r. poz.696).

Stan sanitarno - techniczny i funkcjonalny placówek lecznictwa zamkniętego

W 2023 roku pod nadzorem PSSE w Węgorzewie znajdował się:

- Szpital Psychiatryczny SP ZOZ w Węgorzewie
- Mazurskie Centrum Zdrowia Szpital Powiatowy w Węgorzewie
- SP ZOZ Ośrodek Rehabilitacji Uzależnionych „DOREN” w Różewcu

Przeprowadzono w nich łącznie 6 kontroli:

- 3 kontrole kompleksowe
- 1 kontrolę sprawdzającą (SP SPZOZ)
- 1 kontrolę tematyczną (MCZ)
- 1 kontrolę z innymi działami

W 2 placówkach stwierdzono uchybienia natury higieniczno-sanitarnej i w związku z tym rozpoczęto postępowanie administracyjne. Wydano 2 decyzje administracyjne – terminy wykonania nakazów: 31.03.2024 r. i 31.12.2024 r. Wydano 9 decyzji przedłużających termin wykonania uchybień w MCZ, ze względu na podane w wyjaśnieniach trudności. Wydano 3 decyzje wygaszające – funkcjonujący w strukturach SP SPZOZ Zakład Opiekuńczo-Leczniczy Psychiatryczny dla Dorosłych został przeniesiony z Rudziszek do nowego obiektu w Węgorzewie.

W Szpitalu Psychiatrycznym SP ZOZ w Węgorzewie poprawę stanu sanitarno-higienicznego uzyskano w zakresie:

- 11.X.2024 r. Zakład Opiekuńczo-Leczniczy Psychiatryczny dla Dorosłych został przeniesiony z Rudziszek do obiektu w Węgorzewie, w którym jest całkowicie nowe wyposażenie;
- szpital został doposażony w nową aparaturę i sprzęt medyczny m.in. w: 4 aparaty EKG, macerator, ssak elektryczny, 3 koncentratory tlenu.

W Mazurskim Centrum Zdrowia Szpital Powiatowy w Węgorzewie poprawę stanu sanitarno-higienicznego uzyskano w zakresie:

- w gabinecie badań izby przyjęć zorganizowano stanowisko do mycia i dezynfekcji rąk, wyposażone w umywalkę z baterią z zimną i ciepłą wodą;
- w oddziale rehabilitacji ogólnoustrojowej doprowadzono do należytego stanu technicznego i kondycji technicznej: lamperię i wykładzinę podłogową na korytarzu, sufit i okno w WC pacjentów oraz wykładzinę podłogową w sali nr 113 i 114;
- szpital został doposażony w nową aparaturę i sprzęt medyczny m.in. w: aparat do laseroterapii, urządzenie do kompresji klatki piersiowej, skanery do wyszukiwania żył, kabinę do ćwiczeń w podwieszeniu, 2 stoły rehabilitacyjne, 6 mobilnych robotów rehabilitacyjnych.

W roku 2023 żaden ze szpitali będących pod nadzorem PPIS nie zajmował się leczeniem pacjentów zakażonych SARS-CoV-2.

Stan sanitarno - techniczny i funkcjonalny placówek lecznictwa otwartego

W 2023 roku nadzorem sanitarnym objęto 42 placówki lecznictwa otwartego (stan na 31.12.2023 r.). Łącznie przeprowadzono 45 kontroli sanitarnych (w 2022 r. 49) w w/w placówkach w tym:

- 41 kontroli kompleksowych
- 4 kontrole w zakresie szczepień ochronnych.

W związku z niewykonaniem obowiązku poddania dzieci obowiązkowym szczepieniom ochronnym wystawiono 4 tytuły wykonawcze.

Stan sanitarno- higieniczny we wszystkich placówkach otwartej opieki zdrowotnej był dobry.

2. Higiena Komunalna

Do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie higieny komunalnej należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczących:

- wody do spożycia, czystości powietrza atmosferycznego, gleby i wód przeznaczonych do kąpielii,
- stanu higienicznego nieruchomości, instytucji, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, dróg, ulic, oraz osobowego transportu kolejowego, drogowego, lotniczego i wodnego.

2.1 Woda do spożycia

Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi sprawowany jest przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2023 r., poz. 338 z późn. zm.) i ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2023 r., poz. 537 z późn. zm.).

Jakość wody przeznaczonej do spożycia powinna odpowiadać wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294).

Zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia

W powiecie węgorszewskim w 2023 r. nadzorem sanitarnym objętych było 7 wodociągów wykorzystywanych do zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę, które zaopatrują 21.034 mieszkańców co stanowi ponad 97 % ogółu mieszkańców.

Na terenie gminy:

- Budry 98,24%,
- Pozezdrze 93,27%
- Węgorzewo 99,76% mieszkańców korzysta z wodociągów zbiorowych.

Tabela 2.1.1 Stan zwodociągowania na terenie powiatu węgorszewskiego.

lp	Gmina	Liczba zwodociągowanych miejscowości	Liczba wodociągów sieciowych (stan na 31.12.2023 r.)
1	M/G Węgorzewo	51	3
2	Pozezdrze	16	3
3	Budry	28	1
4	Razem	95	7

W powiecie węgorszewskim do zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia wykorzystywane są wyłącznie ujęcia podziemne. Większość wodociągów stanowią wodociągi niewielkie, produkujące wodę w ilości od 100-1000 m³/dobę oraz 1000-10000 m³/dobę i <100m³/dobę.

Tabela nr 2.1.2. Zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia w rozbiciu na gminy (wg danych uzyskanych od przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych).

Gmina	Wodociąg o produkcji wody			Długość sieci wodociągowej w km
	<100m ³ /dobę	100-1000m ³ /dobę	1000-10000m ³ /dobę	
M/G Węgorzewo	-	Radziejewo, Dąbrówka Mała	Węgorzewo	338,25
Pozezdrze	Jakunówko	Pozezdrze, Radziszewo	-	142
Budry	-	Olszewo Węgorszewskie	-	186,6
Razem	1	5	1	666,85

Nie zwodociągowano jeszcze następujących miejscowości:

- na terenie gm. Węgorzewo - Zielony Ostrów - ogólna ilość zameldowanych mieszkańców – 1.

Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia

Z wodociągów w ramach nadzoru pobrano do badania:

- 52 próbki w zakresie parametrów fizykochemicznych,
- 66 próbek w zakresie parametrów mikrobiologicznych.

Wodociąg publiczny Węgorzewo

Wodę do badań pobrano sześciokrotnie zarówno w ramach nadzoru sanitarnego jak i kontroli wewnętrznych.

W roku 2023 dwukrotnie wydano decyzję o warunkowej przydatności wody do spożycia ze względu na przekroczenie parametru ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C (kwiecień, wrzesień). W kwietniu warunkowa przydatność wody do spożycia trwała 4 dni, natomiast we wrześniu 5. W pozostałych pobranych próbkach nie stwierdzono przekroczeń parametrów określających przydatność wody do spożycia przez ludzi.

W grudniu 2023 roku przeprowadzono bieżącą kontrolę sanitarną stacji uzdatniania wody wraz z przyległą strefą ochrony bezpośredniej, która nie wykazała nieprawidłowości.

Wodociąg publiczny Radzieje

Wodę do badań pobrano czterokrotnie zarówno w ramach nadzoru sanitarnego jak i kontroli wewnętrznych.

We wrześniu 2023 r. wydano decyzję o warunkowej przydatności wody do spożycia ze względu na przekroczenie parametru ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C. W ciągu 5 dni doprowadzono jakość kwestionowanego parametru do wymaganej wartości. W pozostałych pobranych próbkach nie stwierdzono przekroczeń parametrów określających przydatność wody do spożycia przez ludzi.

W grudniu 2023 roku przeprowadzono bieżącą kontrolę sanitarną stacji uzdatniania wody wraz z przyległą strefą ochrony bezpośredniej, która nie wykazała nieprawidłowości.

Wodociąg publiczny Pozezdrze

Wodę do badań pobrano czterokrotnie zarówno w ramach nadzoru sanitarnego jak i kontroli wewnętrznych. W pobranych próbkach nie stwierdzono przekroczeń parametrów określających przydatność wody do spożycia przez ludzi.

W grudniu 2023 roku przeprowadzono bieżącą kontrolę sanitarną stacji uzdatniania wody wraz z przyległą strefą ochrony bezpośredniej, która nie wykazała nieprawidłowości.

W 2023 r. zakończono modernizację Stacji Uzdatniania Wody w Pozezdrzu.

Wodociąg publiczny Olszewo Węgorszewskie

Wodę do badań pobrano czterokrotnie zarówno w ramach nadzoru sanitarnego jak i kontroli wewnętrznych.

W listopadzie 2023 r. wydano decyzję o braku przydatności wody do spożycia ze względu na stwierdzenie bakterii grupy coli w ilości powyżej 10 jtk/100 ml. Kolejne badania wykazały obecność w wodociągu bakterii *Escherichia coli*, przekroczenie parametru ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C oraz nadal utrzymującą się obecność bakterii grupy coli w ilości powyżej 10 jtk/100 ml. W grudniu doprowadzono jakość kwestionowanych parametrów do wymaganych wartości (łączna liczba dni z brakiem przydatności wody do spożycia wynosiła 14).

W grudniu 2023 roku przeprowadzono bieżącą kontrolę sanitarną stacji uzdatniania wody wraz z przyległą strefą ochrony bezpośredniej, która nie wykazała nieprawidłowości.

Wodociąg publiczny Dąbrówka Mała

Wodę do badań pobrano czterokrotnie zarówno w ramach nadzoru sanitarnego jak i kontroli wewnętrznych.

W październiku 2023 r. wydano decyzję o braku przydatności wody do spożycia ze względu na stwierdzenie bakterii grupy coli w ilości powyżej 10 jtk/100 ml. Kolejne badanie wykazało obecność enterokoków kałowych. W październiku doprowadzono jakość kwestionowanych parametrów

do wymaganych wartości (łączna liczba dni z brakiem przydatności wody do spożycia wynosiła 13 dni). W listopadzie wydano decyzję o warunkowej przydatności wody do spożycia ze względu na przekroczenie wartości parametru ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C. Po 10 dniach doprowadzono jakość kwestionowanego parametru do wymaganej wartości.

W grudniu 2023 roku przeprowadzono bieżącą kontrolę sanitarną stacji uzdatniania wody wraz z przyległą strefą ochrony bezpośredniej, która nie wykazała nieprawidłowości.

Wodociąg publiczny Radziszewo

Wodę do badań pobrano czterokrotnie zarówno w ramach nadzoru sanitarnego jak i kontroli wewnętrznych.

W 2023 roku pięciokrotnie stwierdzono warunkową przydatność wody do spożycia w danym wodociągu ze względu na obecność bakterii grupy coli w ilości do 10 jtk/100 ml oraz przekroczenie parametru ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C, a w maju 2023 r. stwierdzono brak przydatności wody do spożycia ze względu na obecność bakterii grupy coli w ilości powyżej 10 jtk/100 ml (łączna liczba dni z warunkową przydatnością wody do spożycia w 2023 r. – 74, a z brakiem przydatności wody do spożycia – 8). W 2023 r. zakończono modernizację Stacji Uzdatniania Wody w Radziszewie.

W grudniu 2023 roku przeprowadzono bieżącą kontrolę sanitarną stacji uzdatniania wody wraz z przyległą strefą ochrony bezpośredniej, która nie wykazała nieprawidłowości.

Wodociąg publiczny Jakunówko

W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach nadzoru sanitarnego pobrano dwukrotnie, a w ramach kontroli wewnętrznej trzy razy.

W 2023 r. dwukrotnie stwierdzono warunkową przydatność wody do spożycia, która była spowodowana przekroczeniem wartości parametrów mangan, żelazo, a także barwy i mętności. W lipcu wydano decyzję o braku przydatności wody do spożycia z powodu znaczącego wzrostu wartości parametrów: mangan, żelazo, mętność oraz nieakceptowalnego zapachu (liczba dni z brakiem przydatności – 9). W pobranych próbkach nie stwierdzono przekroczeń parametrów mikrobiologicznych określających przydatność wody do spożycia przez ludzi. W 2023 r. rozpoczęto inwestycję mającą na celu wykonanie stacji uzdatniania wody w miejscowości Jakunówko z określonym terminem jej realizacji na wrzesień 2024 r.

W 2023 roku, w ramach sprawowanego nadzoru przeprowadzono 28 kontroli jakości wody przeznaczonej do spożycia oraz 6 kontroli stacji uzdatniania wody i 1 kontrolę ujęcia wody pitnej.

W powiecie węgorszewskim skanalizowane są następujące miejscowości: Węgorszewo, Kal, Ogonki, Kolonia Rybacka, Maćki, Sztynort, Kalskie Nowiny, Janówko, Dąbrówka Mała, Kamionek Wielki, Pozezdrze, Przytuły, Harsz, Okowizna, Dziaduszyn, Radziszewo, Stręgielek, Krzywińskie, Kutry, Ołownik, Koźlak, Pochwałki i Budry, co stanowi 24,21 % zwodociągowanych miejscowości w powiecie.

2.2 Obiekty użyteczności publicznej

W ramach sprawowanego bieżącego nadzoru sanitarnego w 2023 r. przeprowadzono 195 kontroli w stałych obiektach użyteczności publicznej.

Kontrolowano:

- zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, solaria;
- hotele, pensjonaty, kempingi, gospodarstwa agroturystyczne, pola biwakowe oraz inne obiekty świadczące usługi hotelarskie;
- pływalnię krytą;
- dom pomocy społecznej, powiatowy dom samopomocy, szpital powiatowy, szpital psychiatryczny;
- przystanie jednostek pływających;
- miejsca przeznaczone do kąpieli;
- ośrodki kultury;
- ustęp publiczny;
- pozostałe obiekty użyteczności publicznej (m. in. stacje paliw, obiekty sportowe, cmentarze, dom przedpogrzebowy, kostnica);
- stacje uzdatniania wody, wodociągi publiczne.

W nadzorowanych obiektach nie stwierdzono rażących zaniedbań sanitarnych. Większość kontrolowanych obiektów utrzymana była w dobrym stanie sanitarno - higienicznym i technicznym. Jedynie w trakcie kontroli w hotelowym SPA stwierdzono nieprawidłowości pod względem higieniczno-sanitarnym. Wystawiono mandat karny oraz wydano zalecenia pokontrolne, które zostały zrealizowane, natomiast na terenie jednego z obiektów sportowych stwierdzono nieprawidłowości pod względem technicznym. Wszczęto postępowanie administracyjne oraz wydano decyzję z terminem realizacji zaleceń pokontrolnych, które zostały wykonane.

2.3 Pływalnia kryta

Obiekt zaopatrywany jest w wodę przez wodociąg publiczny Węgorzewo. Pływalnia posiada 3 niecki: basen rekreacyjny, brodzik, jacuzzi. W okresie sprawozdawczym wielokrotnie pobierano wodę do badań w ramach kontroli wewnętrznej, natomiast w kwietniu 2023 r. pobrano próbki wody w ramach nadzoru. Stwierdzono niewielkie przekroczenia wartości parametru chemicznego potencjał REDOX oraz przekroczenia chloru wolnego i związanego.

W okresie sprawozdawczym zarówno w nieckach, jacuzzi jak i w systemach cyrkulacji niecek nie stwierdzono żadnego przypadku przekroczenia parametru mikrobiologicznego.

W kwietniu 2023 roku przeprowadzono kontrolę sanitarną obiektu, która nie wykazała nieprawidłowości sanitarno-higienicznych.

Pod koniec kwietnia 2023 r. wydano decyzję stwierdzającą skolonizowanie sieci wody ciepłej pałeczkami *Legionella* sp. w stopniu średnim w punkcie poboru: łazienka damska, prysznic. W czerwcu zredukowano poziom bakterii do wartości poniżej 100 jtk/100 ml.

2.4 Miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli oraz kąpieliska

W sezonie letnim 2023 w powiecie węgorszewskim funkcjonowały 2 miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli oraz 3 kąpieliska. Przed otwarciem sezonu kąpielowego badania wody w kąpieliskach przeprowadził Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Węgorszewie. W trakcie trwania sezonu badania przeprowadzane były w ramach kontroli wewnętrznej przez administratorów.

W żadnej ze zbadanych próbek nie stwierdzono przekroczeń parametrów określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpieli (Dz. U. z 2019 r., poz. 255).

Podczas okresu funkcjonowania kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli, organizatorzy nie podejmowali decyzji o czasowym zakazie kąpieli, nie wydawano decyzji stwierdzających brak przydatności wody do kąpieli i wprowadzających zakaz kąpieli.

Ponadto pracownicy sekcji Higieny Komunalnej, podczas trwania sezonu kąpielowego, przeprowadzali oceny wizualne jakości wody pod kątem zakwitów sinic oraz obecności innych zanieczyszczeń w wodzie.

W 2023 roku przeprowadzono 3 kontrole sanitarne kąpielisk, jak również infrastruktury towarzyszącej, które nie wykazały nieprawidłowości.

2.5 Imprezy masowe

W 2023 r. do PSSE w Węgorszewie wpłynęły 2 wnioski o wydanie opinii na temat warunków niezbędnych do przeprowadzenia imprezy masowej pod nazwą „Mamry Festival 2023” oraz „Dni Węgorszewa”. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Węgorszewie zaopiniował pozytywnie zaproponowany sposób zabezpieczenia warunków sanitarnych dla uczestników ww. imprez masowych. Kontrole sanitarne nie wykazały nieprawidłowości.

2.6 Pozostałe działania

Obecność bakterii z rodzaju *Legionella* sp. w ciepłej wodzie użytkowej

Przeprowadzono 4 kontrole jakości ciepłej wody użytkowej pod kątem obecności bakterii z rodzaju *Legionella* sp. Próby w ramach nadzoru sanitarnego pobrano w:

- Szpitalu Psychiatrycznym w Węgorzewie,
- Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicy w Rudziskach,
- MCZ Szpital Powiatowy w Węgorzewie,
- Domu Pomocy Społecznej w Węgorzewie.

Jedynie w Mazurskim Centrum Zdrowia Szpital Powiatowy w Węgorzewie stwierdzono skolonizowanie sieci wody ciepłej pałeczkami bakterii *Legionella* sp. w stopniu średnim. Wszczęto postępowanie administracyjne, wdrożono działania naprawcze oraz pobrano próby kontrolne, które wykazały brak skolonizowania sieci wody ciepłej bakteriami *Legionella* sp.

✚ Ekshumacje

Przeprowadzono 27 kontroli związanych z przestrzeganiem warunków sanitarnych przy przeprowadzaniu ekshumacji szczątków ludzkich w trakcie których, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Wydano 46 decyzji administracyjnych, zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji oraz 7 postanowień zezwalających na przewóz szczątków ludzkich z zagranicy.

✚ Skargi, wnioski, interwencje

W 2023 roku nie odnotowano skarg oraz nie podejmowano interwencji.

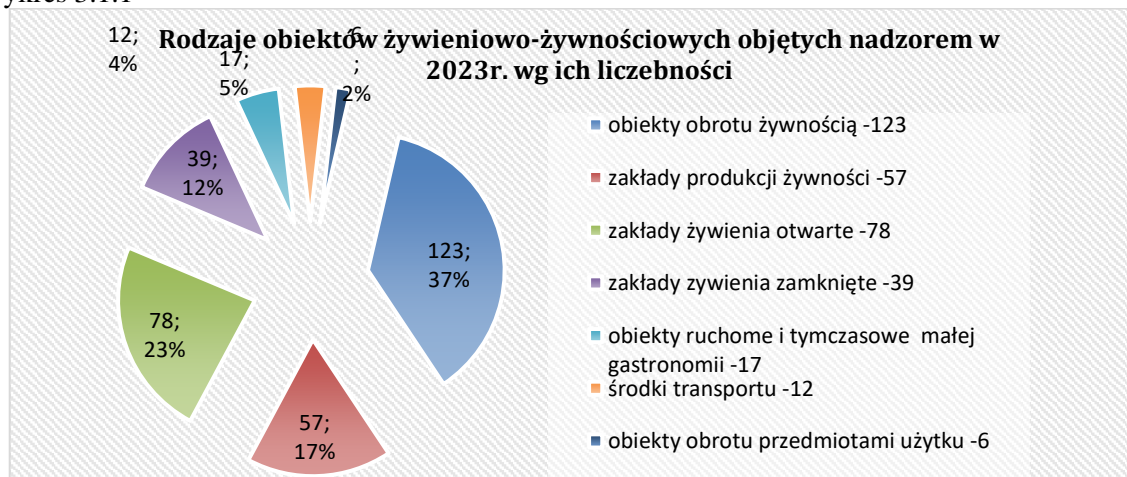
3. Higiena Żywności Żywienia i Przedmiotów Użytku

Prowadzone działania dotyczyły:

- ✚ oceny warunków sanitarno-higienicznych i technicznych produkcji, sprzedaży i transportu środków spożywczych; materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością,
- ✚ oceny jakości zdrowotnej produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności, materiałów do kontaktu z żywnością krajowych oraz importowanych poprzez ocenę wizualną i/lub laboratoryjną próbek żywności pobieranych w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu,
- ✚ monitorowania wycofanej z obrotu żywności i przedmiotów użytku w ramach systemu wczesnego ostrzegania o pojawiających się produktach niebezpiecznych na rynku (RASFF),
- ✚ realizacji zamierzeń zaplanowanych przedsięwzięciach w oparciu o wytyczne GIS.

3.1 Ocena warunków sanitarno-higienicznych i technicznych produkcji, sprzedaży i transportu środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością.

Wykres 3.1.1

W powiecie węgorzewskim w 2023 r. nadzorem **objęto 320 obiektów** żywnościowo-żywnościowych i przedmiotów użytku. Podobnie jak w roku ubiegłym, najliczniejszą grupę stanowiły obiekty obrotu żywnością - **123** (sklepy spożywcze – **71**, kioski spożywcze – **9**, apteki – **7**, magazyny hurtowe – **5**, inne obiekty obrotu żywnością – **15**, środki transportu – **12**, obiekty ruchome i tymczasowe – **4**),

Ponadto nadzorowano zakłady:

produkcji żywności – **57** (w tym **43** produkcja pierwotna),

zakłady żywienia zbiorowego otwartego – **78**,

zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego – **39**,

obiekty obrotu przedmiotami użytku – **6**,

ruchome i tymczasowe małej gastronomii – **17**.

Do kontroli na 2023 r. zaplanowano 129 obiektów. Kontrole przeprowadzono zgodnie z ustalonym harmonogramem kontroli, przy planowaniu których uwzględniono:

- wyniki ostatnich kontroli, ocenę stanu sanitarnego z lat poprzednich (analiza stwierdzonych niezgodności, rodzaje niezgodności),
- rodzaj zakładu, jego strukturę i stan techniczny (produkcja, obrót, żywienie zbiorowe),
- rodzaj produkowanych lub wprowadzanych do obrotu środków spożywczych,
- znaczenie zakładu i zasięg działalności,
- podejmowane działania represyjne (mandaty, decyzje),
- własne systemy kontroli wewnętrznej (GHP, GMP, HACCP),
- sygnały i interwencje wnoszone przez konsumentów,
- ocenę potencjalnego ryzyka, na które narażona może być żywność w procesie produkcji lub w obrocie.

W roku 2023 spośród 320 objętych nadzorem, skontrolowano 172 obiekty, w tym: liczba obiektów ocenionych na podstawie obowiązujących arkuszy oceny stanu sanitarnego – 122.

Liczba obiektów z wdrożonymi zasadami Dobrej Praktyki Higienicznej i Dobrej Praktyki Produkcyjnej (GHP/GMP) – 284,

Liczba obiektów z wdrożonym systemem HACCP – 236.

W nadzorowanych obiektach przeprowadzono **297** kontroli sanitarnych, w tym **58** kontroli interwencyjnych i **94** kontrole tematyczne.

W postępowaniu administracyjnym wydano **70** decyzji merytorycznych, w tym:

- **30 w związku z naruszeniem przepisów sanitarnych** (w tym 9 zmieniających termin wykonania nakazów),
- 16 decyzji zezwalających na działalność w nowo uruchomionych obiektach.

Najczęściej występujące nieprawidłowości w nadzorowanych obiektach to:

- niewłaściwy stan techniczny ścian, sufitów, posadzki,
- niewłaściwy stan techniczny sprzętu, wyposażenia,
- brak wydzielonego miejsca na sprzęt porządkowy,
- nieokazanie do wglądu dokumentacji z zakresu GHP i GMP.

W 2023 r. do Sekcji HŻŻ i PU wpłynęło aż **14 zgłoszeń/interwencji** konsumenckich, w tym **9** dotyczących niewłaściwej jakości środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością (wszystkie informacje niepotwierdzone) i **5** dotyczących stanu higieniczno-sanitarnego zakładów (w tym jedna informacja potwierdzona).

W roku sprawozdawczym nie otrzymano żadnych zgłoszeń dotyczących podejrzenia zatrucia pokarmowego. Ostatnie tego typu zgłoszenie miało miejsce w roku 2021.

Tabela 3.1.1 Działalność kontrolna nadzoru nad żywnością, żywieniem i przedmiotami użytku.

Rodzaj obiektów	Działalność kontrolna		Działalność represyjna						Postępowanie egzekucyjne	
	liczba obiektów wg ewidencji	liczba kontroli sanitarnych	liczba wydanych decyzji administracyjnych		nałożono mandatów		wnioski do sądu		ilość wystawionych tytułów wykonawczych	ilość wymierzonych grzywien
			ogółem	w tym: przerwania produkcji i unieruchomienia	ogółem	na kwotę w zł	ilość spraw skierowanych	ilość ukaranych sprawców i suma		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
Automaty do lodów	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Wytwórnie lodów	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Piekarnie	2	6	-	-	-	-	-	-	-	-
Zakłady garmazeryjne	1	3	2	-	-	-	-	-	-	-
Wytwórnia suplementów diety	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Inne wytwórnie żywności w tym: 43 produkcja pierwotna	51	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Sklepy spożywcze	71	94	9	-	-	-	-	-	-	-
Kioski spożywcze	9	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Obiekty ruchome i tymczasowe	4	24	-	-	-	-	-	-	-	-
Magazyny hurtowe	5	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Apteki	7	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Inne obiekty obrotu żyw.	15	11	1	-	-	-	-	-	-	-
Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	95	91	17	-	3	1400	-	-	-	-
w tym: zakłady małej gastronomii	40	38	4	-	1	300	-	-	-	-
Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	39	45	1	-	-	-	-	-	-	-
a/stołówki w domach wczasowych	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
b/bloki żywienia w szpitalach	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-
c/bloki żywienia w domach opieki społecznej	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
d/stołówki szkolne	7	8	-	-	-	-	-	-	-	-
e/stołówki w bursach i internatach	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
f/stołówki na kol. półkol. i obozach	18	21	1	-	-	-	-	-	-	-
g/stołówki w przedszkolach	7	8	-	-	-	-	-	-	-	-
h/stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Środki transportu żywności	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Miejsca obrotu przedmiotami użytku	6	1	-	-	-	-	-	-	-	-
OGÓLEM	320	297	30	-	3	1400	-	-	-	-

3.2 Nadzór nad obrotem grzybami

W roku 2023 na terenie objętym nadzorem przez PSSE w Węgorszewie nie stwierdzono punktów skupu grzybów świeżych. Obrót grzybami uprawnymi prowadzony był jedynie w sklepach spożywczych. Na targowisku miejskim prowadzona była sprzedaż wyłącznie grzybów hodowlanych (pieczarka), nie ma tam zatrudnionego klasyfikatora grzybów. W wyniku przeprowadzonych działań kontrolnych nieprawidłowości nie stwierdzono.

3.3 Ocena jakości zdrowotnej środków spożywczych

W roku 2023 dokonano oceny jakości zdrowotnej środków spożywczych, w zakładach prowadzących działalność na terenie powiatu węgorszewskiego, będących w obrocie detalicznym i hurtowym. Do badań pobrano 150 próbek (w 2022 r. - 139).

Liczba próbek zbadanych w kierunkach:

- zanieczyszczenia mikrobiologiczne – 82
- metale szkodliwe dla zdrowia – 13
- pozostałości pestycydów – 13
- mikotoksyny – 5
- zanieczyszczenia azotanami – 1
- dozwolone substancje dodatkowe – 5
- skażenia promieniotwórcze – 1
- materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością – 1
- obecność glutenu – 1
- WWA – 2
- akryloamid – 1
- suplementy diety, zawartość witamin i innych składników odżywczych – 4
- tłuszcze smażalnicze – 2
- GMO – 1
- znakowanie żywności specjalnego przeznaczenia żywieniowego – 2
- zawartość witamin i innych składników odżywczych w żywności wzbogaconej – 1
- alkaloidy – 1
- MCPD i pochodne – 2
- furan – 1
- histamina – 9
- oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe u bakterii zoonotycznych i komensalnych – 1
- napromienianie żywności – 1
- alergenów - 1

Ocena jakości zdrowotnej środków spożywczych w poszczególnych grupach obiektów przedstawia się następująco:

- sklepy spożywcze – ogółem zbadano **103** próbki środków spożywczych – **nie kwestionowano**
- magazyny hurtowe – pobrano **7** próbek środków spożywczych – **nie kwestionowano**
- inne obiekty obrotu – pobrano **16** próbek środków spożywczych – **1 próbkę zakwestionowano**
- zakłady produkcyjne – pobrano **16** próbek środków spożywczych – **nie kwestionowano**
- zakłady żywienia zbiorowego otwartego – pobrano **6** próbek środków spożywczych – **nie kwestionowano**
- produkcja pierwotna – pobrano **1** próbkę zboża – **nie kwestionowano**
- sklepy PU – pobrano **1** próbkę – **nie kwestionowano**

Zakwestionowane próbki dotyczyły:

- produktu pn. „Herbata ziołowa Rumianek” z uwagi na budzące wątpliwość znakowanie dotyczące przedstawionego na etykiecie wizerunku główki małego dziecka z podpisem „od 1 tygodnia” oraz dodatkowo wyraźne wskazanie w instrukcji użycia wieku dzieci i ilości herbatki jaka może być stosowana, co może błędnie sugerować szczególną kategorię żywności, jaką jest produkt przeznaczony dla niemowląt i małych dzieci.

W powiecie węgorzewskim nie ma zakładów produkujących materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością. Nadzór nad tymi wyrobami prowadzony był w placówkach, które wprowadzały do obrotu materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością. W 2023 r. do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli pobrano 1 próbkę (ugniatacz do ziemniaków z poliamidu – 6 szt.), której **nie** kwestionowano.

3.4 Ocena sposobu żywienia

W roku 2023 roku dokonano oceny sposobu żywienia w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego, wyniki oceny są następujące:

liczba obiektów objętych badaniami wyniosła – 39

w tym:

- bloki żywienia w szpitalach – 3
- bloki żywienia w domach opieki społecznej - 1
- stołówki na koloniach/półkoloniach/obozach – 18
- stołówki szkolne – 7
- stołówki w domach wczasowych – 1
- stołówki w przedszkolach – 7
- stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych – 1
- stołówki w bursach i internatach - 1

oceniono ogółem – **37 jadłospisów**, uwag nie odnotowano.

3.5 Działania interwencyjne w ramach systemu wczesnego ostrzegania RASFF

System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt, którego celem jest zapewnienie wymiany informacji pomiędzy krajami członkowskimi Unii Europejskiej, dotyczących działań podejmowanych w celu zapewnienia bezpieczeństwa żywności; system ten pozwala na szybkie i sprawne wycofywanie z obrotu produktów spożywczych, które stwarzają potencjalne zagrożenie zdrowia lub życia konsumentów.

przeprowadzono 18 kontroli, w tym:

- 1 kontrolę dotyczącą suplementu diety pn. „**HERBS, Tymianek i Podbiał**” kwestionowanego za *przekroczenie NDP poziomu sumy alkaloidów pirolizydynowych*,
- 13 kontroli dotyczących wykrycia *Salmonelli Enteritidis* w drobiu,
- 1 kontrolę dotyczącą obecności *Salmonelli Braenderup* w produkcie pn. „**Ziele angielskie ziarno**”,
- 2 kontrole dotyczące obecności *Salmonelli Infantis* w produkcie pn. „**Majeranek suszony**”,
- 1 kontrolę dotyczącą stwierdzenia *przekroczenia NDP dla Aflatoksyny B1 i sumy Aflatoksyn B1, B2, G1, G2* w ziarnie kukurydzy **Popcorn**.

Spśród produktów objętych powiadomieniami alarmowymi systemu RASFF na terenie działalności PSSE w Węgorzewie w obrocie tylko w jednym przypadku stwierdzono produkt zgłoszony do systemu RASFF a mianowicie Popcorn, w którym stwierdzono przekroczenie mikotoksyn. Właściciel obiektu, w którym stwierdzono ten produkt wstrzymał jego sprzedaż, zabezpieczył i zobowiązał się do zwrotu do dostawcy poprzez złożone oświadczenie.

3.6 Monitoring stron internetowych przedsiębiorców wprowadzających suplementy diety do obrotu.

W roku 2023 wzmożono monitoring stron internetowych, głównie za sprawą wpisania do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS podmiotu zajmującego się sprzedażą wysyłkową suplementów diety za pośrednictwem internetowych platform sprzedażowych.

Do PSSE w Węgorzewie wpłynęły pisma od sześciu Powiatowych Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych (w Poznaniu, w Brzezinach, w Grudziądzu, w Grójcu, w Opolu, w Wałbrzychu) w sprawie nieprawidłowości w zakresie reklamy i prezentacji suplementów diety pn. „Diabetins MAX”, „Glikotril+”, „Moring Slim”, „A-Cardin” sprzedawanych przez powyższy podmiot, do wykorzystania służbowego zgodnie z właściwością miejscową. Przeprowadzono weryfikację stron internetowych prowadzonych przez przedsiębiorcę, wszczęto postępowanie administracyjne z powodu wykrytych nieprawidłowości, zobowiązano podmiot do usunięcia treści naruszających art. 7 ust. 3 rozp. PEiR (UE) nr 1169/2011, a także art. 3 oraz art. 10 ust. 1 i 3 rozp. (WE) nr 1924/2006 PEiR, po czym przeprowadzono kontrolę w celu sprawdzenia czy przedsiębiorca wykonał nałożone na niego obowiązki (obowiązki zostały wykonane w całości).

3.7 Działania edukacyjne promujące zasady racjonalnego żywienia dzieci i młodzieży

W roku sprawozdawczym w ramach Światowego Dnia Zdrowia 2023 r. razem z pracownikiem PZiOZ Sekcja HŻ przeprowadziła zajęcia edukacyjne w Szkole Podstawowej nr 1 im M. Kopernika w Węgorzewie w zakresie: Światowy Dzień Zdrowia 2023 – higiena osobista, jej różnorodność i wpływ na zdrowie człowieka; Zdrowy styl życia – jego wpływ na rozwój młodego człowieka. W zajęciach łącznie uczestniczyło 160 uczniów klas II, III i IV. W trakcie zajęć z młodszą grupą dzieci przygotowywano jadłospisy, które dostarczają niezbędnych składników odżywczych potrzebnych dla rosnących i rozwijających się dzieci. Uczniowie byli zaangażowani w dobór produktów, co pozwoliło na zwiększenie ich świadomości w wyborze odpowiedniego asortymentu. Podkreślano przy tym jak istotna jest dla zdrowia higiena osobista człowieka.

Ponadto podczas każdej kontroli obiektów żywienia dzieci i młodzieży udzielane są wskazówki i instruktaż na temat racjonalnego żywienia dzieci i młodzieży.

Podjęto również działania edukacyjne skierowane do słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Węgorzewie w formie spotkania, podczas którego odbył się wykład nt. prawidłowego znakowania żywności z użyciem prezentacji multimedialnej oraz dyskusja.

4. Higiena Dzieci i Młodzieży

Higiena Dzieci i Młodzieży sprawuje nadzór nad placówkami nauczania i wychowania a także nad wypoczynkiem dzieci i młodzieży.

W powiecie węgorszewskim w roku 2023 nadzorem objętych było 127 (w 2022 r. było 120) placówek oświatowo-wychowawczych oraz wypoczynków letnich dzieci i młodzieży, a mianowicie:

Placówki objęte nadzorem całorocznym – 23 :

- 7 przedszkoli, w tym 5 niepublicznych,
- 7 szkół podstawowych,
- 3 zespoły szkół (Zespół Szkolno-Przedszkolny w Więckach, Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zespół Szkół Zawodowych)
- 1 Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy,
- 2 świetlice socjoterapeutyczne,
- 1 Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna;
- 1 Żłobek (niepubliczny),
- 1 Sala Zabaw.

Wypoczynki dzieci i młodzieży - 104

- 5 wypoczynków zimowych;
- 99 wypoczynków letnich.

W 2023 roku dokonano wszystkich zaplanowanych kontroli kompleksowych i tematycznych w placówkach oświatowo-wychowawczych znajdujących się pod nadzorem PPIS w Węgorzewie.

Przeprowadzono łącznie **103** kontrole sanitarne, w tym:

- Kontrole kompleksowe – 77 (placówki stałe – 18, wypoczynki letnie i zimowe – 59);
- Kontrole tematyczne – 23 (ocena dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii – 13; ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów – 2 oraz przygotowanie placówek do nowego roku szkolnego – 8).
- Kontrole sprawdzające w obiektach stałych – 3.

Wydano 4 decyzje administracyjne (2 podstawowe, 1 prolongatę i 1 umarzającą). Ponadto wydano 3 decyzje płatnicze.

W 2023 r. przeprowadzono 2 kontrole tematyczne dotyczące obciążenia uczniów ciężarem tornistrów, skontrolowano 482 uczniów z 31 oddziałów szkolnych, były to :

- Szkoła Podstawowa Nr 1 im. M. Kopernika w Węgorzewie (szkoła miejska) – 23 oddziały szkolne – 420 uczniów, oraz
- Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Listopada 1918 r. w Sobiechach (szkoła wiejska) – 8 oddziałów – 62 uczniów.

Analiza przeprowadzonych badań wykazała, że tylko 29 % przebadanych uczniów w dniu badania miało prawidłowy ciężar plecaka, wynoszący do 10% masy ciała. Pozostała część przebadanych znalazła się w przedziałach: 10-15% masy ciała - 42 % ogółu badanych oraz powyżej 15% masy ciała – 29 % badanych. Najcięższy plecak ważył 9,2 kg.

4.1 Placówki oświatowo-wychowawcze

Działania kontrolne w zakresie: dostosowania stanowisk pracy uczniów do zasad ergonomii, higienicznej oceny rozkładów zajęć lekcyjnych oraz poziomu natężenia oświetlenia elektrycznego w placówkach oświatowo-wychowawczych.

Tabela 4.1.1 **Badania dostosowania stanowiska pracy do wzrostu ucznia.**

Rok	Liczba		Stwierdzono niewłaściwe	
	placówek skontrolowanych	skontrolowanych oddziałów	liczba placówek	liczba oddziałów
2017	14	91	2	3
2018	15	89	0	0
2019	15	92	0	0
2020	4	9	1	1
2021	5	15	0	0
2022	11	61	1	1
2023	13	62	0	0

W 2023 r. w 13 placówkach dokonano kontroli w zakresie dostosowania stanowisk pracy uczniów do zasad ergonomii. W wyniku przeprowadzonych kontroli, w żadnej placówce nie wszczęto postępowania administracyjnego.

W wyniku kontroli stwierdzono jednostkowe przypadki niedostosowania mebli edukacyjnych do wzrostów (w 9 placówkach – w 22 oddziałach – 35 stanowisk). Pouczono zarówno wychowawców grup, nauczycieli jak i Dyrektorów placówek o znaczeniu zdrowotnym i konieczności odpowiedniego doboru stanowiska pracy do wzrostów przedszkolaków i uczniów, gdyż ma to istotny wpływ na kształtowanie ich prawidłowej postawy. Niedostosowanie mebli do wzrostu uczniów powoduje nieprawidłowe obciążenie poszczególnych części kręgosłupa oraz mięśni, jest przyczyną zmęczenia dzieci, prowadzi do deformacji kręgosłupa i utrwalania wad postawy.

Tabela 4.1.2 Ocena tygodniowego rozkładu zajęć lekcyjnych.

Rok	Liczba		Stwierdzono niewłaściwe	
	skontrolowanych szkół	skontrolowanych oddziałów	liczba placówek	liczba oddziałów
2017	10	99	0	0
2018	10	103	0	0
2019	10	105	0	0
2020	0	0	0	0
2021	3	56	0	0
2022	8	97	0	0
2023	7	73	4	11

Analizy tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych dokonano w 7 placówkach – w 73 oddziałach szkolnych. Natomiast w 4 placówkach, w 11 oddziałach stwierdzono występowanie nieprawidłowości w tym zakresie, było to: głównie brak równomiernego obciążenia uczniów zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia. W trakcie kontroli udzielono Dyrektorom placówek słownego instruktażu, aby w przyszłości uwzględnić, aby zajęcia lekcyjne rozpoczynały się o stałej porze, by różnica pomiędzy dniami nie była większa niż 1 godzina oraz by różnica liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia nie przekraczała również 1 godziny.

Prawidłowo ułożony rozkład zajęć lekcyjnych wpływa na możliwości psychofizyczne uczniów, a co za tym idzie na jakość ich pracy na przestrzeni całego tygodnia oraz na osiągnięte przez nich wyniki w nauce.

W roku 2023 r. podobnie jak w poprzednich latach w powiecie węgorszewskim funkcjonowały 4 placówki, które posiadają zbiorniki bezodpływowe (szamba), były to:

- 1) Szkoła Podstawowa w Perłach, 11-600 Węgorszewo,
- 2) Szkoła Podstawowa im. Kurta Obitza w Węgielszynie, 11-600 Węgorszewo
- 3) Świetlica Socjoterapeutyczna „Pinokio” w Węgielszynie, 11-600 Węgorszewo,
- 4) Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Września w Radziejach, 11-600 Węgorszewo

Ponadto 2 placówki posiadają własną oczyszczalnię ścieków, są to:

- 1) Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Listopada 1918 r. w Sobiechach, 11-606 Budry,
- 2) Zespół Szkolno – Przedszkolny w Więckach, 11-606 Budry.

W 2023 r. objęto nadzorem 2 nowopowstałe placówki, były to:

- Żłobek Niepubliczny „Britiszek” w Węgorszewie
- Sala Zabaw „Urwisek” w Węgorszewie.

W 2023 r. wszystkie placówki oświatowo-wychowawcze w powiecie węgorzewskim prowadziły nauczanie w systemie jednozmianowym.

Bezpłatne dojazdy dzieci do szkół zapewnione było przez odpowiednie gminy w 7 SP oraz 1 Zespole Szkolno-Przedszkolnym – do powyższych placówek dowożono 580 uczniów.

W 9 skontrolowanych w 2023 r. placówkach stałych (7 SP i 2 Zespoły Szkół) prowadzono dożywianie w formie obiadu dwudaniowego, z którego korzystało 676 uczniów (611- SP i 65 – Zespoły).

W 2022 r. skontrolowano w tym zakresie 10 placówek (7 SP i 3 Zespoły) – z obiadu dwudaniowego korzystało 764 uczniów (w tym 658-SP i 106 – Zespoły).

Z dofinansowania do obiadów szkolnych korzystały w 2023 r. 134 osoby (110- SP i 24 – Zespoły).

W 2022 r. z dofinansowania korzystało 148 osób (120 – SP i 28 – Zespoły).

Z roku na rok warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach oświatowo-wychowawczych ulegają systematycznej poprawie, dzięki prowadzonym w nich pracom remontowym i naprawczym. Ma to swoje odzwierciedlenie w niewielkiej liczbie wszczynanych postępowań administracyjnych w ostatnich latach.

Obszarami problematycznymi od wielu lat w placówkach oświatowych w powiecie węgorzewskim są:
- ograniczony dostęp do opieki medycznej, tj. tylko kilka placówek posiada odrębne gabinety opieki profilaktyki zdrowotnej, ale już żadna placówka nie ma dostępu do stałej, codziennej opieki pielęgniarstwa, oraz

- brak odpowiedniej infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, w szczególności w szkołach wiejskich (w dwóch SP (Perły i Sobiechy) w sezonie zimowym zajęcia wychowania fizycznego odbywają się głównie na korytarzach szkolnych).

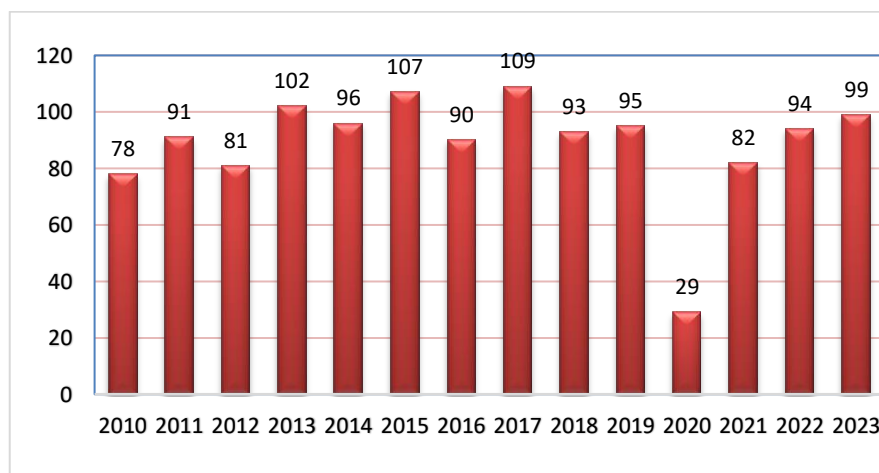
4.2 Placówki wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży

W 2023 roku do PSSE w Węgorzewie zgłoszono 104 wypoczynki dzieci i młodzieży, w tym: 5 - zimowych i 99 – letnich, (w 2022 r. – 99 wypoczynków, w tym 5 zimowych i 94 letnie).

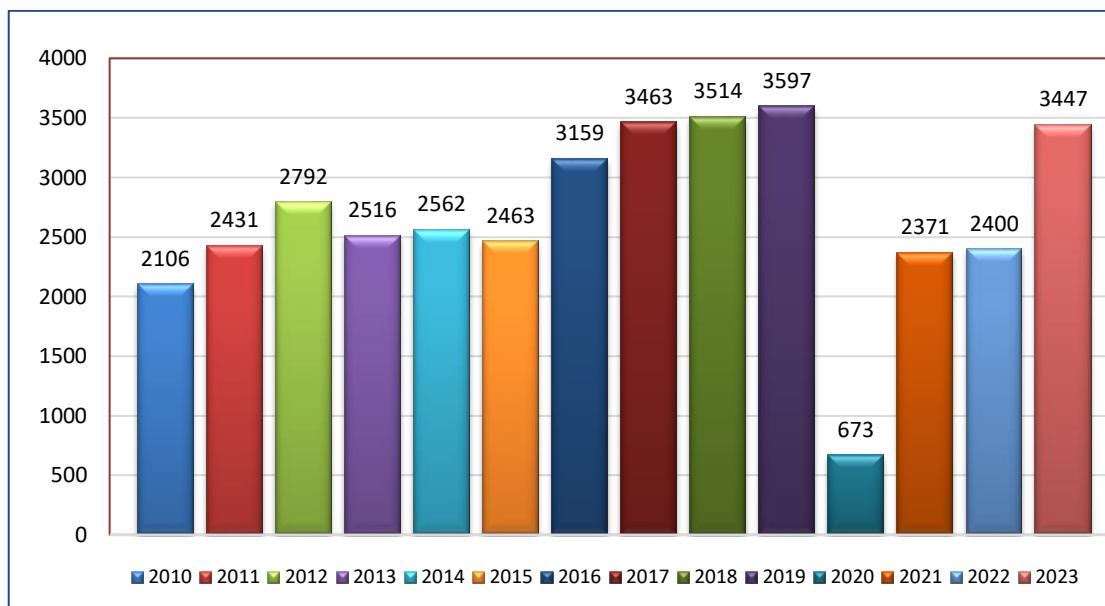
Łączna liczba uczestników w skontrolowanych wypoczynkach w 2023 roku wyniosła **3585** w tym:

- w letnim 3447 (w 2022 r. - 2400).
- w zimowym 138 (w 2022 r.- 89)

Wykres 4.2.1 Liczba zgłoszonych wypoczynków letnich w powiecie węgorzewskim w latach 2010-2023.

Wykres 4.2.2 Liczba uczestników w skontrolowanych wycieczkach letnich w powiecie węgorszewskim w latach 2010-2023.

Podczas trwania wycieczki skontrolowano 59 turnusów oceniając ich bieżący stan sanitarny (4- zimowe i 55- letnie). W 2022 r. skontrolowano – 46 turnusów (2 zimowe i 44 lenie). W trakcie trwania wycieczki na terenie powiatu węgorszewskiego w 2023 r. odnotowano : 111 przypadków zachorowań i 58 przypadków wypadków i urazów, 128 – przypadków kleszczy oraz 1 ukąszenie przez szerszenia, (w 2022 r. odnotowano – 190 przypadków zachorowań oraz 61 przypadków urazów i wypadków).

4.3 Współpraca z innymi komórkami organizacyjnymi PSSE w Węgorzewie oraz instytucjami.

W 2023 roku podobnie jak w roku ubiegłym w ramach współpracy i współdziałania przeprowadzono:

- 28 kontroli z pracownikiem Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej,
- 24 kontrole z pracownikami sekcji Higieny Żywności Żywnienia i Przedmiotów Użytku,
- 6 kontroli z pracownikiem Higieny Komunalnej.
- 1 kontrolę z przedstawicielem Straży Pożarnej w Węgorzewie
- 1 kontrolę z przedstawicielem Komendy Powiatowej Policji w Węgorzewie;

Wspólnie z pracownikiem PZiOZ przeprowadzono 4 pogadanki w zakresie programu „Moje dziecko idzie do szkoły”. Były to następujące placówki:

- Przedszkole Nr 1 w Węgorzewie - kwiecień
- SP Radziejewo – czerwiec
- SP Nr 2 w Węgorzewie – czerwiec
- SP Nr 1 w Węgorzewie – wrzesień

Ponadto przeprowadzono wspólnie z pracownikiem PZiOZ 1 pogadankę (październik) w zakresie utrzymania higieny osobistej oraz czystości w pokojach wśród mieszkańców internatu przy ZSO w Węgorzewie.

5. Higiena Pracy

Do zakresu działania PIS w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego należy kontrola przestrzegania obowiązujących przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w szczególności dotyczących:

- utrzymania należytego stanu higienicznego zakładów pracy,
- warunków zdrowotnych środowiska pracy, a zwłaszcza zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy,
- przestrzegania przez osoby wprowadzające substancje chemiczne i ich mieszaniny do obrotu,
- przestrzegania przez podmioty wprowadzające do obrotu prekursorsy kategorii 2 i 3,
- przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych oraz ich stosowania w działalności zawodowej,
- przestrzegania zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
- oceny warunków sanitarno-higienicznych i technicznych produkcji i sprzedaży kosmetyków monitorowania wycofanych kosmetyków w ramach systemu wczesnego ostrzegania o pojawiających się produktach niebezpiecznych na rynku (RAPEX)

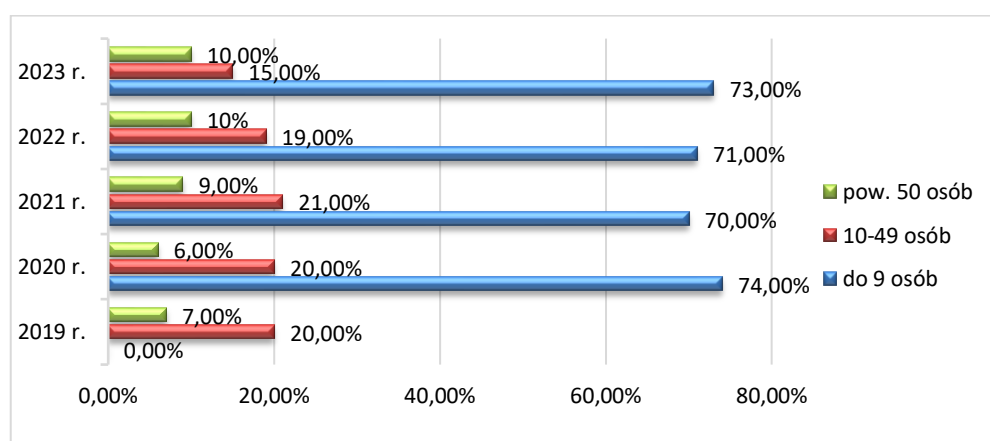
W roku 2023 ewidencją Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Węgorzewie podobnie jak w 2022 r. objęto 90 zakładów pracy, w których zatrudnionych było 1462 pracowników (w 2022 r.- 1541). Były to zakłady produkcyjne, usługowe, handlowe, służby zdrowia i oświaty.

5.1 Warunki higieniczno-zdrowotne środowiska pracy

Zakłady działające na terenie powiatu węgorzewskiego reprezentują różne branże, nie ma zasadniczo dominującej. Są to wg PKD m.in. następujące działy:

- 86. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna – 553 prac.
- 85. Usługi oświatowe – 148 prac.
- 47. Handel detaliczny – 107 prac.
- 41. Roboty budowlane – 80 prac.
- 25. Produkcja metalowa – 49 prac.
- 45. Usługi motoryzacyjne – 26 prac.
-

Wykres 5.1.1 Struktura zatrudnienia w zakładach pracy powiatu węgorzewskiego w latach 2019-2023.

Największe zagrożenie zdrowotne występuje w zakładach produkcji drzewnej (hałas, zapylenie) i metalowej (hałas, dymy spawalnicze). Istotne zagrożenie zdrowotne stanowi także narażenie na niebezpieczne substancje i preparaty chemiczne, które mają zastosowanie we wszystkich prawie zakładach pracy oraz szkodliwe czynniki biologiczne.

Wymienione wyżej obszary i rodzaje narażeń były głównym tematem zainteresowania służb nadzoru sanitarnego w zakresie higieny pracy.

W roku 2023 ogółem przeprowadzono 42 kontrole sanitarne (w 2022 r – 34) . W wyniku podjętych działań uzyskano stabilizację środowiskowych warunków pracy w nadzorowanych zakładach utrzymując je na poziomie poprzedniego roku.

5.2 Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi

W roku 2023 nadzorem sanitarnym objęto 3 zakłady, w których występują czynniki rakotwórcze - *pył drewna twardego, pył azbestu, promieniowanie X emitowane przez aparaturę RTG*

W 2023 r. na w/w czynniki narażonych było 9 osób.
Przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną, która nie wykazała żadnych nieprawidłowości.

5.3 Nadzór nad substancjami/mieszaninami chemicznymi.

W powiecie węgorzewskim nie ma producentów i importerów substancji w postaci własnej lub jako składniki w mieszaninach.

- liczba zakładów stosujących substancje i mieszaniny – 62 (w 2022 r.- 64)
- liczba dystrybutorów substancji i mieszanin - 23 (w 2022 r.- 23)

Przeprowadzono łącznie 21 kontroli sanitarnych (w 2022 r.- 32) u dalszych użytkowników oraz u dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin.

W 2023 r. w ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Węgorzewie były:

- 3 zakłady, które wprowadzają do obrotu prekursorzy kategorii 3
- 4 zakłady, które stosują prekursorzy narkotykowe kat.3.

Przeprowadzono 2 kontrole (w 2022 r. - 3) w zakresie prekursorów narkotykowych. Nie stwierdzono naruszenia przepisów prawnych.

5.4 Nadzór nad produktami biobójczymi

W 2023 r. w ewidencji PSSE w Węgorzewie było 9 podmiotów odpowiedzialnych za wprowadzanie do obrotu produktu biobójczego.

Przeprowadzono 10 (w 2022 r.- 9) kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych oraz 10 kontroli (w 2022 r.- 15) w zakresie stosowania produktów biobójczych.
Nie stwierdzono naruszenia przepisów prawnych.

5.5 Nadzór nad czynnikami biologicznymi

W 2023 roku liczba zakładów pracy w ewidencji PSSE w Węgorzewie, w których występują szkodliwe czynniki biologiczne wyniosła 25 (w 2022 r.- 31).

Skontrolowano w tym zakresie 12 zakładów pracy.

5.6 Choroby zawodowe

W roku 2023 do PSSE w Węgorzewie wpłynęły 2 zgłoszenia podejrzeń chorób zawodowych (w 2022 r. – 4). :

- 2 zgłoszenia dotyczyły **poz.26** wykazu tj. *choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – borelioza*,

Wydano 1 decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej która dotyczyła poz. 26 wykazu tj. choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – borelioza.

Nie odnotowano zgłoszeń chorób o etiologii zawodowej wynikającej z narażenia na szkodliwe czynniki fizyczne bądź chemiczne, co pozytywnie świadczy o efektach podejmowanych działań w zakresie higieny pracy.

5.7 Kosmetyki

W 2023 roku przeprowadzono 4 planowane kontrole (w 2022 r.- 3), w tym: 3 w obiektach obrotu produktami kosmetycznymi i 1 w zakładzie konfekcjonującym produkty kosmetyczne – nieprawidłowości nie stwierdzono.

Pobrano do badań mikrobiologicznych 1 próbę produktu kosmetycznego - nie kwestionowano.

Prowadzono także monitorowanie systemu RAPEX (System wczesnego ostrzeżenia o niebezpiecznych produktach innych niż żywnościowe).

W obiektach będących pod nadzorem PSSE w Węgorzewie nie stwierdzono produktów objętych powiadomieniami alarmowymi systemu RAPEX.

6. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

Do zakresu działania Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego należy w szczególności:

- uzgadnianie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- uzgadnianie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- wydawanie opinii sanitarnych w sprawie potrzeby dokonywania oceny środowiskowej oraz sporządzania raportu oddziaływania na środowisko,
- uzgadnianie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych;
- uzgadnianie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dokumentacji projektowej dotyczącej budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych,
- uczestniczenie w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych, żeglugi śródlądowej oraz środków komunikacji lądowej.

Mając na uwadze ochronę zdrowia publicznego, w ramach dokonywanych uzgodnień, zwracano szczególną uwagę na zagadnienia, związane z:

- ✚ odpowiednim przeznaczeniem terenów, w ramach planów zagospodarowania przestrzennego gmin, pod budownictwo mieszkaniowe, przemysłowe, usługowe, uwzględniając prognozowane czynniki szkodliwe tj.: zanieczyszczenie powietrza, hałas, warunki zaopatrzenia ludności w wodę, usuwania i unieszkodliwiania nieczystości płynnych i odpadów (w tym gospodarka odpadami niebezpiecznymi);
- ✚ zastosowaniem rozwiązań w dokumentacji projektowej, ograniczających uciążliwość planowanych obiektów dla środowiska, w sposób nie zagrażający zdrowiu i życiu ludzi, z zachowaniem właściwych warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (dot. m.in. zagadnień higieny pracy i środowiska) oraz warunków higieny użytkowania pomieszczeń (oświetlenie, wentylacja, ogrzewanie, sposób wykończenia itp.), egzekwując na każdym etapie procesu inwestycyjnego rozwiązania spełniające wymagania higieniczne i zdrowotne.

W roku 2023 do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Węgorzewie wpłynęły 3 wnioski (w 2022 r.- 4) o **uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego** – we wszystkich wydanych opiniach został uzgodniony zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.

Do **zaopiniowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego** przedłożono 5 projektów wraz z prognozą oddziaływania na środowisko (w 2022 r.- 6). Wszystkie wnioski zaopiniowano pozytywnie. Opinie dotyczyły następujących opracowań:

- Projekt „zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Półwyspu Kal, gmina Węgorzewo”.
- Projekt „zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego osiedla domów jednorodzinnych „Jasna” w Węgorzewie”.
- Projekt „miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w części obrębu geodezyjnego Kal, gmina Węgorzewo”.
- Projekt „miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów „BRZozowa DOLINA” w obrębie geodezyjnym Harsz, gmina Pozezdrze”.
- Projekt „miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów „WICHROWE POLE” w obrębie geodezyjnym Harsz, gmina Pozezdrze”.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów „WICHROWE POLE” w obrębie geodezyjnym Harsz, gmina Pozezdrze przedkładany był dwukrotnie (pierwsza opinia negatywna). Do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w części obrębu geodezyjnego Kal, gmina Węgorzewo wniesiono uwagi. Wszystkie projekty planów ostatecznie zaopiniowano pozytywnie. Powyższe projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uzgadniane były w zakresie oddziaływania na zdrowie ludzi poprzez analizę czynników mogących mieć negatywne skutki zdrowotne oraz możliwości ochrony zdrowia ludzkiego przed ich szkodliwym wpływem.

W roku 2023 do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Węgorzewie wpłynęło 17 wniosków o **uzgodnienie projektów decyzji o warunkach zabudowy** (w 2022 r.- 0) . Wszystkie projekty decyzji o warunkach zabudowy zostały uzgodnione (w dwóch przypadkach po wcześniejszych dwóch postanowieniach o odmowie uzgodnienia projektu decyzji, w 9 przypadkach – „milcząca zgoda”).

W roku 2023 rozpatrzono 16 wniosków (w 2022 r.- 15) w sprawach opinii co do **potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko**. W 15 przypadkach wskazano brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, pod względem zdrowotnym, natomiast w 1 przypadku odstąpiono od wydania opinii. Rozpatrzono też 1 wniosek dotyczący wyrażenia opinii **w sprawie realizacji przedsięwzięcia** przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach - wydano 1 opinię sanitarną, która dotyczyła budowy elektrowni fotowoltaicznej.

Uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów.

W roku 2023 wydano 4 opinie sanitarne (w 2022 r. - 15) w zakresie uzgodnienia dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych. Dotyczyły następujących przedsięwzięć inwestycyjnych:

- handel, usługi gastronomiczne - 2 (lokal gastronomiczny, kawiarnia),
- obiekty turystyczne - 1 (Multimedialne Centrum Żeglarstwa i Ekologii),
- inne obiekty - 1 (hala stalowa – zakład kamieniarski).

3 projekty uzgodniono bez zastrzeżeń, 1 z zastrzeżeniem.

Uczestnictwo w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych.

W 2023 r. przedstawiciel PPIS uczestniczył w 11 kontrolach (w 2022 r.- 8) przed przystąpieniem do użytkowania obiektów budowlanych (na podst. art. 56 ustawy prawo budowlane) następujących inwestycji:

- Nadbudowa i przebudowa budynku usługowego w Węgorzewie.
- Modernizacja stacji uzdatniania wody w Pozezdrzu.
- Budowa dwóch budynków zakwaterowania turystycznego, budynku zaplecza technicznego, budynku namiotowego z przeznaczeniem magazynowym, budynku sanitarnego, budynku magazynowego, wiaty, sauny oraz dwóch pomostów wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną w Ogonkach.
- Zmiana sposobu użytkowania budynku oświaty na Oddział Szpitala Psychiatrycznego PZOZ w Węgorzewie.
- Budowa zespołu budynków mieszkalnych z możliwością etapowania: Etap II – Budynek B w Węgorzewie.
- Rozbudowa budynku gastronomicznego – Tawerny – na terenie ośrodka wypoczynkowego „Piękny Brzeg” w Węgorzewie.
- Budowa trzech budynków letniskowych w Kalu.
- Budynku ośrodka turystyki rozwoju osobistego Ostoja w Kalu.
- Zmiana sposobu użytkowania budynku byłej hydroforni na dom pogrzebowy w Budrach.
- Budowa zespołu budynków mieszkalnych z możliwością etapowania: Etap III – Budynek C w Węgorzewie.
- Budowa świetlicy wiejskiej w m. Kolonia Pozezdrze.

W odbiorach uczestniczyli odpowiednio przedstawiciele działów merytorycznych, tj. HŻŻ, HK, HP, E.

W przypadku zakończenia budowy i przystąpienia do użytkowania 9 przedsięwzięć tj.:

- Ubezpieczenie brzegów i udrożnienie rzeki Węgorapy w Węgorzewie,
- Budowa sieci wodociągowej w Przytułach,
- Budowa miejsc obsługi rowerzystów, wież widokowych, dróg szutrowych i ścieżek rowerowych w ramach inwestycji pod nazwą „Mazurska Pętla Rowerowa” ETAP IA tzw. Północnwschodni Trakt Rowerowy Krainy Wielkich Jezior Mazurskich - 6 zawiadomień o zakończeniu budowy: wieża widokowa w Węgorzewie, wieża widokowa w Kalu, wiaty w Ogonkach, wiaty w Trygornie, wiaty i wiaty z sanitariatami na dz. nr 42 w Pozezdrzu, wiaty i wiaty z sanitariatami na dz. nr 2/2 w Pozezdrzu,
- Budowa wewnętrznej instalacji wodociągowej - hydrantowej w Węgorzewie, odstąpiono od czynności kontrolnych i wydania opinii – „milcząca zgoda”

PPIS potwierdził spełnienie wymagań sanitarno-lokalowych (na podst. ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3) dla Żłobka Britiszek z maksymalną liczbą miejsc – 10, prowadzonego w jednym lokalu wraz z Przedszkolem Językowym Britiszek w Węgorzewie, ul. Teatralna 5 – 1 kontrola, 1 opinia.

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny PSSE w Węgorzewie współpracował z jednostkami administracji samorządowej i rządowej.

7. Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna

Podstawą działalności w zakresie edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia jest Narodowy Program Zdrowia oraz Ustawa o Państwowej Inspekcji Sanitarnej z uwzględnieniem sytuacji epidemiologicznej, zdrowotnej oraz potrzeb terenu.

W celu poprawy stanu zdrowotnego, zwiększenia jakości życia oraz kreowania zdrowego stylu życia społeczności powiatu węgorzewskiego, w 2023 roku kontynuowano realizację ogólnopolskich i wojewódzkich programów edukacyjnych. Realizowano również szereg interwencji nieprogramowych, które dotyczyły m.in.: profilaktyki chorób zakaźnych, prawidłowych nawyków higienicznych, profilaktyki

używania substancji psychoaktywnych, bezpiecznego wypoczynku zimowego i letniego oraz innych problemów zdrowotnych wynikających z sytuacji epidemiologicznej.

Tematyka zdrowia i zdrowego stylu życia realizowana jest przez placówki oświatowo-wychowawcze oraz placówki służby zdrowia przy pomocy PIS oraz lokalnych samorządów.

W 2023 roku w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Węgorzewie realizowane były następujące programy edukacyjne:

Lp.	Nazwa interwencji programowej	Opis treści działań programowych	Liczba odbiorców programu
1	<p>Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne”</p> 	<p>W powiecie węgorszewskim, w roku szkolnym 2022/2023 realizowano III edycję programu dla przedszkoli pt. „Skąd się biorą produkty ekologiczne”, przygotowanego w porozumieniu pomiędzy Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, a Głównym Inspektorem Sanitarnym. Program dedykowany jest dzieciom przedszkolnym w wieku 5-6 lat, rodzicom i opiekunom oraz nauczycielom wychowania przedszkolnego. W ramach programu pracownik PSSE w Węgorzewie przeprowadził 2 wizytacje oceniające realizację programu.</p>	<p>Program realizowany był przez 3 przedszkola. Uczestniczyło w nim łącznie 86 dzieci w wieku przedszkolnym.</p>
2	<p>Program „Czyste powietrze wokół nas”</p> 	<p>Głównym celem programu jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub, gdy dorośli palą przy nich tytoń. Program realizowany jest przez, przedszkola i oddziały przedszkolne.</p>	<p>Program realizowany przez 4 placówki. 55 odbiorców programu –dzieci uczęszczające do przedszkoli, oddziałów przedszkolnych oraz ich rodzice.</p>
3	<p>Program „Bieg po zdrowie”</p> 	<p>„Bieg po zdrowie” to program antytytoniowej edukacji zdrowotnej opracowany w Głównym Inspektoracie Sanitarnym we współpracy z ekspertami. Grupa, do której skierowany jest program, to dzieci w IV klasie szkoły podstawowej.</p> <p>Główne cele programu:</p> <ul style="list-style-type: none"> · opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży · pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego. · zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów. 	<p>Uczniowie klas IV z 3 szkół podstawowych - 133 Rodzice uczniów klas IV 40</p>
4	<p>Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV.</p> 	<p>Program oparty jest o prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie zapobiegania zakażeniom wirusem HIV wśród ogółu społeczeństwa, poprzez realizację programów i kampanii informacyjnych. PSSE w Węgorzewie poprzez dystrybucję materiałów, spotkania edukacyjne oraz umieszczanie informacji dotyczących profilaktyki HIV/AIDS prowadzi całoroczne działania profilaktyczne skierowane do ogółu społeczeństwa. Zorganizowano konkurs wiedzy o HIV/AIDS, którego uczestnikami byli uczniowie szkół ponadpodstawowych.</p>	<p>1.470 odbiorców działań programowych oraz kampanii społecznych.</p>

<p>5</p>	<p>Program „ARS, czyli jak dbać o miłość?”</p> 	<p>Celem programu „ARS, ...” jest ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie. Program skierowany jest do młodzieży w wieku 15-19 lat, ale zawiera również elementy angażujące ich rodziców. W powiecie węgorszewskim program realizowany był przez 1 szkołę ponadpodstawową</p>	<p>48 odbiorców działań programowych.</p>
<p>6</p>	<p>Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Światowy Dzień Bez Tytoniu <ul style="list-style-type: none"> • Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu 	<p>PSSE w Węgorzewie poprzez spotkania edukacyjne, szkolenia, stoiska promocji zdrowia oraz umieszczanie na stronie internetowej informacji dotyczących profilaktyki tytoniowej prowadziła całoroczne działania profilaktyczne skierowane do ogółu społeczeństwa.</p> <p>Obchody Światowego Dnia bez Tytoniu w 2023 roku odbywały się pod hasłem „Potrzebujemy żywności, nie tytoniu”, które zwracało uwagę na to, iż uprawa tytoniu szkodzi naszemu zdrowiu, zdrowiu rolników i zdrowiu planety. Przemysł tytoniowy przyczynia się do światowego kryzysu żywnościowego.</p> <p>Informacje na temat ŚDBT były zamieszczane na stronach internetowych lokalnych urzędów.</p> <p>Wiadomości o obchodach ŚDBT przesłano również do placówek służby zdrowia oraz placówek nauczania i wychowania.</p> <p>Celem Światowego Dnia Rzucania Palenia Tytoniu w Polsce jest zwiększenie świadomości nt. skutków palenia papierosów, motywowanie palaczy do zerwania z nałogiem oraz ukazanie korzyści z życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego. W ramach „Światowego Dnia Rzucania Palenia” PSSE w Węgorzewie prowadziła zajęcia edukacyjne oraz zorganizowała „Powiatowy test wiedzy o tytoniu” skierowany do uczniów klas VI . Informacje dotyczące Światowego Dnia Rzucania Palenia Tytoniu zostały przesłane do wszystkich szkół oraz placówek służby zdrowia powiatu węgorszewskiego.</p>	<p>Działaniami dotyczącymi profilaktyki palenia tytoniu, w tym Światowego Dnia Bez Tytoniu i Światowego Dnia Rzucania Palenia Tytoniu objęto 2.175 osób.</p>
<p>7</p>	<p>Program „Wybierz życie- Pierwszy krok”</p>	<p>Wybierz Życie – Pierwszy Krok” to program edukacyjny obejmujący tematykę profilaktyki raka szyjki macicy, oparty jest na stworzeniu świadomości zagrożenia rakiem szyjki macicy i innych chorób wywołanych zakażeniem wirusem HPV u młodych ludzi.</p>	<p>W programie wzięło udział 354 uczniów z 2 szkół średnich.</p>

		<p>W ramach programu prowadzono zajęcia edukacyjne wśród młodzieży oraz dystrybuowano materiały dotyczące profilaktyki zakażeń HPV.</p>	
8	<p>Program „Podstępne WZW”</p> 	<p>Program edukacyjny skierowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych, którego głównym celem jest podniesienie wiedzy na temat profilaktyki zakażeń HAV, HBV i HCV.</p> <p>W ramach programu organizowano zajęcia edukacyjne z młodzieżą, szkolenia oraz narady z koordynatorami szkolnymi</p>	<p>W programie wzięło udział 30 uczniów z 1 szkoły średniej.</p>
9	<p>Program „Znamię! Znam Je?”</p> 	<p>„Znamię! Znam je?” – jest to krajowy program edukacyjny kierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych. Celem programu jest upowszechnienie wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych klas I-II wiedzy z zakresu profilaktyki czerniaka.</p> <p>W ramach programu organizowano zajęcia edukacyjne z młodzieżą, szkolenia oraz narady z koordynatorami szkolnymi</p>	<p>W programie wzięło udział 325 uczniów z 2 szkół średnich</p>
10	<p>Program „Trzymaj Formę !”</p> 	<p>Celem Ogólnopolskiego Programu Edukacyjnego "Trzymaj Formę!" jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki.</p> <p>W ramach programu organizowano zajęcia edukacyjne z dziećmi i młodzieżą oraz szkolenia z koordynatorami szkolnymi.</p>	<p>W programie wzięło udział 563 uczniów z 8 szkół podstawowych</p>

W roku 2023 r. działania edukacyjne realizowane były także poprzez następujące interwencje nieprogramowe i akcje informacyjno-edukacyjne:

11	<p>Szczepienia ochronne</p> 	<p>PSSE w Węgorzewie prowadziła działania promujące szczepienia ochronne. Dystrybuowano materiały informacyjno-edukacyjne, organizowano stoiska promocji zdrowia. Ponadto zamieszczano informacje dotyczące szczepień ochronnych na stronie internetowej i Facebooku PSSE w Węgorzewie.</p>	<p>670 odbiorców działań profilaktycznych skierowanych do ogółu społeczeństwa</p>
12	<p>Profilaktyka uzależnień od środków psychoaktywnych/dopalaaczy</p>	<p>Działania podejmowane w ramach profilaktyki używania substancji psychoaktywnych polegały głównie na prowadzeniu zajęć edukacyjnych z młodzieżą oraz organizacji punktów promocji zdrowia, w których wszyscy zainteresowani mogli</p>	

		uzyskać informacje na temat negatywnych skutków zdrowotnych wynikających z zażywania substancji psychoaktywnych. PSSE w Węgorzewie była również współorganizatorem konferencji „Hejtowi stanowczo NIE”, której głównym pomysłodawcą była Komenda Powiatowa Policji w Węgorzewie.	2.138 uczestników działań profilaktycznych.
13	Akcja „Moje dziecko idzie do szkoły” 	Celem działań prowadzonych w ramach akcji „Moje dziecko idzie do szkoły” było min.: podniesienie poziomu wiedzy rodziców na temat wybranych elementów zdrowego stylu życia, uświadomienie rodzicom ich roli w kształtowaniu prawidłowych nawyków prozdrowotnych dzieci. W ramach Akcji „Moje dziecko idzie do szkoły” organizowano spotkania z rodzicami, stoiska promocji zdrowia, w których dystrybuowano materiały dla rodziców dzieci, które rozpoczną naukę w klasach I szkół podstawowych	838 uczestników działań profilaktycznych.
14	Światowy Dzień Zdrowia 	Hasło obchodów w 2023 r. brzmiało: „Our planet, our health - Nasza planeta, nasze zdrowie. PSSE w Węgorzewie prowadziła działania informacyjno- edukacyjne skierowane do ogółu społeczeństwa, a w szczególności dzieci i młodzieży szkół podstawowych i średnich.	Działania profilaktyczne skierowane do ogółu społeczeństwa 210 osób uczestniczyło w zajęciach edukacyjnych.
15	Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach 	Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach jest coroczną europejską inicjatywą w zakresie zdrowia publicznego, która odbywa się w dniu 18 listopada w celu podniesienia świadomości na temat zagrożenia dla zdrowia publicznego, jakim jest oporność na antybiotyki, oraz racjonalnego stosowania antybiotyków. W ramach obchodów zorganizowano szkolenie dla słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Węgorzewie oraz zajęcia edukacyjne z uczniami klasy VII SP Nr 1 w Węgorzewie. Informacje dotyczące obchodów zamieszczano na stronie internetowej i Facebooku PSSE w Węgorzewie.	Działania profilaktyczne skierowane były do ogółu społeczeństwa.
16	Edukacja żywieniowa, w tym profilaktyka zatruc grzybami 	Podstawowym celem działań podejmowanych przez pracowników PSSE w Węgorzewie było zachęcenie społeczeństwa do dokonywania świadomych wyborów żywieniowych, podniesienie ich wiedzy w zakresie wpływu żywienia na zdrowie. Organizowano: - stoiska promocji zdrowia, - zajęcia edukacyjne - szkolenia - dystrybuowano materiały informacyjno- edukacyjne	Działania profilaktyczne skierowane były do ogółu społeczeństwa 1.525 osób uczestniczyło w spotkaniach edukacyjnych.

17	<p>Propagowanie zasad higieny osobistej</p> 	<p>Podstawowym celem podejmowanych działań było promowanie zdrowia i higienicznego trybu życia. Głównymi działaniami podjętymi w ramach propagowania zasad higieny osobistej była organizacja zajęć edukacyjnych oraz stoisk promocji zdrowia skierowanych do różnych grup odbiorców.</p>	<p>2.173 odbiorców działań profilaktycznych.</p>
18.	<p>Profilaktyka chorób odkleszczowych</p> 	<p>Celem podejmowanych działań było zmniejszenie liczby zachorowań na choroby przenoszone przez kleszcze na człowieka oraz podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie chorób odkleszczowych Prowadzono zajęcia edukacyjne, organizowano stoiska promocji zdrowia, przekazywano materiały informacyjno-edukacyjne, zamieszczano informacje na stronie internetowej i Facebooku PSSE w Węgorzewie.</p>	<p>Działaniami profilaktycznymi objęto 2.073 osoby.</p>
19	<p>Akcja „Zdrowe Wakacje”</p> 	<p>Celem akcji było zmniejszenie liczby wypadków, zachorowań i zakażeń dzieci i młodzieży przebywających na obozach i koloniach letnich. W ramach akcji letniej prowadzono zajęcia edukacyjne wśród uczniów szkół powiatu węgorzewskiego i uczestników wycieczki letniej. Informacje dotyczące bezpiecznego wycieczki zamieszczano na stronie internetowej i Facebooku PSSE w Węgorzewie.</p>	<p>Działaniami prowadzonymi w ramach akcji zostało objętych łącznie: 1.694 osób.</p>
20	<p>Bezpieczny wypoczynek zimowy</p> 	<p>Każdego roku podczas ferii zimowych Państwowa Inspekcja Sanitarna przystępuje do realizacji akcji zimowej. „Bezpieczne ferie”. Akcja kierowana jest do ogółu społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży w wieku szkolnym. Przedsięwzięcie służy zapewnieniu jej adresatom bezpiecznego i zdrowego wycieczki w okresie zimowym.</p>	<p>Działania profilaktyczne skierowane były do ogółu społeczeństwa Edukacją objęto 138 osób.</p>

Realizacja działań oświatowo-zdrowotnych w 2023 roku polegała głównie na edukacji dzieci i młodzieży, w zakresie istotnych zagadnień zdrowotnych, takich jak profilaktyka chorób zakaźnych i niezakaźnych, profilaktyka uzależnień czy też zasad zdrowego stylu życia.

Informacje z zakresu promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej przekazywano na bieżąco do lokalnych urzędów, jak również umieszczano na stronie internetowej, Facebooku i tablicy informacyjnej Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Węgorzewie.

Prowadzono szeroką współpracę z placówkami oświatowymi oraz innymi instytucjami publicznymi powiatu węgorzewskiego. Poprzez poradnictwo metodyczne i dystrybucję materiałów informacyjno-edukacyjnych wspierano szkolnych koordynatorów programów profilaktycznych, przez co docierano również do rodziców dzieci i młodzieży szkolnej.

Współpracowano z :

- Starostwem Powiatowym w Węgorzewie
- Urzędem Miasta i Gminy w Węgorzewie
- Urzędem Gminy w Pozezdrzu
- Urzędem Gminy w Budrach
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Gminnym Ośrodkiem Kultury w Pozezdrzu
- Komendą Powiatową Policji w Węgorzewie
- Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie
- Placówkami nauczania i wychowania
- Podmiotami leczniczymi
- Kołami Gospodyń Wiejskich
- Miejsko Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Węgorzewie.
- Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Węgorzewie
- Uniwersytetem Trzeciego Wieku w Węgorzewie

8. Podsumowanie

W ramach działalności kontrolno-represyjnej w 2023 r. przeprowadzono ogółem 1002 kontrole sanitarne, w tym 292 stanowiły wywiady epidemiologiczne (w 2022 r. – 2658 , w tym 1995 wywiady epidemiologiczne) w wyniku, których:

- wydano 177 decyzji merytorycznych (w 2022 r. – 117) oraz 71 decyzji płatniczych (w 2022 r. – 90),
- pobrano do badania – 214 prób (w 2022 r. – 196),
- wykonano 947 badań (w 2022 r. – 671),
- nałożono 4 mandaty karne na łączną kwotę 1900 zł (w 2022 r. – 3 na łączną kwotę 1400 zł)

Na podstawie analizy wskaźników zapadalności na wybrane choroby zakaźne należy uznać, że sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych w powiecie węgorszewskim jest stabilna.

W związku z zakażeniami wirusem SAR S-CoV-2 w Polsce od 20 marca 2020 r. do 15 maja 2022 r. obowiązywał stan epidemii, od dnia 16 maja 2022 r. stan zagrożenia epidemicznego, który z dniem 1 lipca 2023 r. został odwołany. W 2023 roku w naszym powiecie zarówno liczba zarejestrowanych zachorowań, hospitalizacji i zgonów z powodu Covid-19 w stosunku do 2022 r. spadła dziesięciokrotnie.

Wskaźnik zapadalności na boreliozę w powiecie węgorszewskim nadal był znacznie wyższy niż wojewódzki i krajowy.

W analizowanym roku nie odnotowano ognisk zbiorowych zatruc i zakażeń pokarmowych oraz zachorowań na szczególnie niebezpieczne choroby zakaźne a także zagrożeń związanych z zanieczyszczeniem środowiska.

Stan sanitarny większości podmiotów wykonujących działalność leczniczą, obiektów użyteczności publicznej i zakładów pracy utrzymywał się na zadowalającym poziomie.

W 2023 roku w wielu wodociągach powiatu węgorszewskiego wystąpiło okresowe pogorszenie jakości wody przeznaczonej do spożycia. Były to:

- Wodociąg publiczny Węgorzewo – przekroczenie parametrów mikrobiologicznych, dwukrotnie stwierdzano warunkową przydatność wody do spożycia, łączny czas trwania warunkowej przydatności trwał 9 dni.
- Wodociąg publiczny Olszewo Węgorzewskie – nieprawidłowości dotyczyły parametrów mikrobiologicznych łączna liczba dni z brakiem przydatności wody do spożycia wynosiła 14.
- Wodociąg publiczny Radziejewo – przekroczenia parametrów mikrobiologicznych, czas trwania warunkowej przydatności wyniósł 5 dni.

- Wodociąg publiczny Dąbrówka Mała - przekroczenia parametrów mikrobiologicznych, czas trwania przekroczeń z powodu braku przydatności wyniósł 13 dni, natomiast warunkowej przydatności wyniósł 10 dni.
- Wodociąg publiczny Radziszewo – przekroczenia parametrów mikrobiologicznych, pięciokrotnie stwierdzano warunkową przydatność, która łącznie trwała 74 dni i raz stwierdzono brak przydatności, który trwał 8 dni.
- Wodociąg publiczny Jakunówko -dwukrotnie stwierdzano warunkową przydatność oraz jeden raz brak przydatności z powodu przekroczenia parametrów fizykochemicznych (mangan, żelazo, barwa i mętność), czas trwania przekroczeń wyniósł 9 dni.

W każdym przypadku stwierdzenia przekroczenia parametru w stosunku do administratora wodociągu, było wszczęte postępowanie administracyjne. Wprowadzono działania naprawcze, uzyskując wodę o odpowiednich parametrach.

W 2023 r. zakończono modernizację Stacji Uzdatniania Wody w Pozezdrzu i Radziszewie oraz rozpoczęto budowę stacji uzdatniania wody w miejscowości Jakunówko. Termin realizacji zadania planowany jest na wrzesień 2024 r..

Sytuacja w obszarze bezpieczeństwa żywności w powiecie węgorszewskim w 2023 roku w stosunku do roku poprzedniego była na porównywalnym poziomie.

Wyniki badań laboratoryjnych pobranych próbek żywności świadczą, że procent zdyskwalifikowanych próbek na przestrzeni ostatnich lat utrzymuje się na niskim poziomie, co świadczy o dobrej jakości środków spożywczych znajdujących się w obrocie.

W roku 2023 w placówkach oświatowo-wychowawczych zagadnieniem, które od wielu lat pozostawia wiele do życzenia jest brak odpowiedniej infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach wiejskich (*SP Perły i SP Sobiechy*), w sezonie zimowym zajęcia wychowania fizycznego odbywają się głównie na korytarzach szkolnych.

Kolejnym obszarem problematycznym w placówkach oświatowych w powiecie węgorszewskim jest mały dostęp do opieki medycznej, tj. tylko kilka placówek posiada odrębne gabinety opieki profilaktyki zdrowotnej, ale już żadna placówka nie ma dostępu do stałej, codziennej opieki pielęgniarskiej. Sytuacja ta nie uległa poprawie od wielu lat.

W 2023 roku liczba zgłoszonych wycieczek dzieci i młodzieży wróciła do poziomu sprzed pandemii. Przeprowadzone w nich kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

Zajęcia prowadzone w ramach promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej w 2023 roku podobnie jak w poprzednich latach skierowane były głównie do dzieci i młodzieży szkolnej, wśród których cieszyły się dużym zainteresowaniem. Miały one na celu ukształtowanie prawidłowych postaw prozdrowotnych oraz ograniczenie występowania chorób zakaźnych i cywilizacyjnych

Podjęmowano również działania ukierunkowane na uzyskanie szerokiego zasięgu społecznego, poprzez organizację stoisk promocji zdrowia, publikację informacji na stronie internetowej oraz w mediach społecznościowych PSSE w Węgorszewie.

Utrzymywano nadal współpracę z lokalnymi samorządami, dzięki czemu pozyskiwano środki finansowe przeznaczane na realizację podejmowanych akcji, co przyczyniało się do zwiększenia ich atrakcyjności.

Rok 2023 był okresem, w którym bezpieczeństwo sanitarne mieszkańców powiatu węgorszewskiego utrzymywało się na zadowalającym, dobrym poziomie.